

Mór Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája

Stratégiai munkarész

2022. 11. 10.

Tartalomjegyzék

Ábrajegyzék.....	2
Táblázatok jegyzéke	2
Dokumentuminformációk.....	3
1. FORGATÓKÖNYV ELEMZÉS	5
1.1. Trendelemzés és prognózisok az öt tervezési dimenzió mentén	5
1.1.1. Prosperáló város.....	5
1.1.2. Zöldülő város	6
1.1.3. Digitális város	7
1.1.4. Megtartó város	8
1.1.5. Kiszolgáló város.....	9
1.2. Standard és adaptív forgatókönyv.....	10
2. JÖVŐKÉP ÉS STRATÉGIAI CÉLOK.....	24
2.1. Jövőkép.....	24
2.2. A stratégia célrendszere	26
2.3. Reziliens város a stratégiai célrendszerben	32
2.3.1. Prosperáló város.....	39
2.3.2. Zöldülő város	40
2.3.3. Digitális város	41
2.3.4. Megtartó város	42
2.3.5. Kiszolgáló város.....	42
2.4. A stratégia összhangja más stratégiákkal	44
2.4.1. Városi szintű településfejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés	44
2.4.2. Megyei szintű fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés	44
2.4.3. Országos szintű fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés	56
2.4.4. Az Európai Unió 2021-2027-es célkitűzéseire való illeszkedés.....	68

Ábrajegyzék

1. ábra - FVS stratégiai célmátrix	27
2. ábra - Mór akcióterületi városrészei	31
3. ábra - Területi célmátrix – városrészi és várostérségi összefüggések.....	32
4. ábra - A reziliens város a stratégiai célrendszerében	39

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat - Kitettségi és felkészültségi mátrix – Prosperáló város.....	11
2. táblázat - Kitettségi és felkészültségi mátrix – Zöldülő város	15
3. táblázat - Kitettségi és felkészültségi mátrix – Digitális város	17
4. táblázat - Kitettségi és felkészültségi mátrix – Megtartó város.....	19
5. táblázat - Kitettségi és felkészültségi mátrix – Kiszolgáló város	22
6. táblázat – Várostérségek lehatárolása	29
7. táblázat - Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa – Prosperáló város	33
8. táblázat - Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa – Zöldülő város.....	35
9. táblázat - Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa – Digitális város.....	36
10. táblázat - Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa – Megtartó város.....	36
11. táblázat - Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa – Kiszolgáló város	37
12. táblázat – Fejér Megye Területfejlesztési Koncepció 2030 stratégiai céljai és Mór FVS stratégiai rész céljainak kapcsolata	45
13. táblázat - Szent István Fejlesztési Program, Fejér Megye Területfejlesztési Program 2021- 2027 prioritásainak és Mór FVS stratégiai rész céljainak kapcsolata	50
14. táblázat – OFTK átfogó céljai és Mór FVS stratégiai céljai közötti összefüggések	56
15. táblázat - OFTK szakpolitikában érvényesítő és területi specifikus céljai és Mór FVS stratégiai rész céljainak kapcsolata	57
16. táblázat – Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 stratégiai céljai és Mór FVS stratégiai rész céljainak kapcsolata	65
17. táblázat – Európai Unió 2021-2027-es szakpolitikai céljai és Mór FVS stratégiai rész céljainak kapcsolata	68

Dokumentuminformációk

Dokumentumadatok

Cím	Mór Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája – Stratégiai munkarész
Projekt	TOP Plusz-1.3.1-21 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása
Fázis	Projektmegvalósítás
Megbízó	Mór Városi Önkormányzat
Felelős	Somkuti Mátyás
Verzió	3.0
Oldalszám	69
Minősítés	Bizalmas
Státusz	Első teljes javított verzió

A dokumentum készítői

#	Név	Beosztás
1	Dr. Kicsindi Edina	Vezető tanácsadó
2	Nichter Krisztina	Tanácsadó
3	Somkuti Mátyás	Vezető tanácsadó, projektvezető
4	Tóth Ádám	Tanácsadó

Dokumentumtörténet

#	Dátum	Kiállító	Megjegyzés
1.0	2022.09.23.	Somkuti Mátyás	Első munkaváltozat
2.0	2022.11.07.	Dr. Kicsindi Edina	Első teljes változat
3.0	2022.11.10	Dr. Kicsindi Edina	Első teljes javított változat

Rövidítések

Rövidítés	Magyarázat
Covid	Koronavírus-betegség
EC	Equinox Consulting
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
FmTrT	Fejér megye Területrendezési Terve
GDP	Gross domestic product (Bruttó hazai termék)
GINOP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
HEP	Helyi Esélyegyenlőségi Program
HÉSZ	Helyi Építési Szabályzat
HIPA	Helyi iparűzési adó
IFA	Idegenforgalmi adó
ITP	Integrált Területi program
IT	Information Technology
K+F	Kutatás-Fejlesztés
K+F+I	Kutatás-Fejlesztés-Innováció
KKV	Kis- és Középvállalkozás
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
OFTK	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
OTrT	Országos Területrendezési Terv
SZJA	Személyi Jövedelem Adó
SZMSZ	Szervezeti és Működési Szabályzat
SZTK	Szakszervezeti Társadalombiztosítási Központ
TOP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
TrTv	Területrendezési Törvény
TVP	TOP Plusz Városfejlesztési Terv

1.

Forgatókönyv elemzés

A stratégiai munkarész jelen fejezetének elején a helyzetértékelő munkarész záró fejezetében azonosított külső kockázati tényezőket és lehetőségeket figyelembe véve az 5 tervezési dimenzió mentén trendelemzést végez és a prognózisokat összefoglalja. A fejezet második felében a bemutatott trendekre és prognózisokra alapozva két forgatókönyvet vázol fel, melyek a jövőkép és ahhoz kapcsolódó célrendszer alapjául szolgálnak:

- A standard forgatókönyvben a tanulmány a külső hatások begyűrzésével számol, melyre a város korlátozottan tud reagálni, intézkedéseket hozni.
- Az adaptív forgatókönyvben a külső hatások a helyzetfeltárás során bemutatott trendekre a városi alkalmazkodóképesség figyelembevételével fejtik ki hatásukat, vagyis a város által megvalósított intézkedések semlegesítik, vagy legalábbis csökkentik az esetleges negatív hatásokat.

1.1.

Trendelemzés és prognózisok az öt tervezési dimenzió mentén

1.1.1. Prosperáló város

Mór város gazdaságára az elmúlt évtizedben egyértelműen a növekedés volt jellemző, melyhez a városi és térségi gazdasági ökoszisztéma egyaránt hozzájárult. A területi tőke alapján (gazdasági, társadalmi, demográfiai, kulturális tényezők) a Móri járás a közepesnél jobb helyzetű járások közé tartozik országos viszonylatban, míg a gazdasági, infrastrukturális és intézményi ellátottság dimenziók alapján a legjobb helyzetű járások csoportjában helyezkedik el. A Móron működő vállalkozások száma 2017 és 2019 között 21%-kal, 842-ről 1 025-re emelkedett. A móri székhelyű vállalkozások árbevétele 2015 és 2019 között 16%-kal emelkedett. A városban az iparüzési adóból származó bevétel 2015 és 2019 között 1,77 Mrd Ft-ról 2,3 Mrd Ft-ra emelkedett. Az egy főre jutó HIPA alapján Mór a 7. (127,53 eFt), az egy főre jutó BHÉ alapján a 8. (2 783,27 eFt) Fejér megyében.

Mór a Móri munkaerőpiaci körzet központja. Munkaerőmegtartó képessége jelentős, csupán a lakosság 24%-a ingázik naponta. A móri átlagjövedelem jellemzően meghaladja a magasabb területi szintek átlagos értékét, 2019-ben az egy állandó lakosra vetített összes nettó jövedelem 1 650 382 Ft volt.

Az átlagos képzettség Móron és a Móri járásban jellemzően alacsonyabb a magasabb területi szintekéhez képest, azonban 2001-2011 időszakban növekedés volt megfigyelhető. A móri lakosság képzettségi struktúrája 2011-ben inkább megközelítette az országos átlagot, mint

2001-ben. A helyi gazdaság humán erőforrás igényeinek kielégítése a gazdasági fejlődés fontos eleme, azonban a városban működő vállalkozások munkaerőigénye elsősorban az alacsonyabb képzettségű munkavállalókra terjed ki, ami negatív folyamatokat eredményezhet. A gazdaság igényeihez igazodó munkaerő utánpótlás terén a vállalatok és a szakképző intézmények között létezik kapcsolat, azonban ez egyfelől erősítendő, másfelől a gyakorlat-orientált tudást biztosító duális szakképzés intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi kialakítása várat magára.

Mór vállalkozásainak száma, aránya megyei és országos viszonylatban a C-feldolgozóipar, a G - Kereskedelem és gépjárműjavítás és az S-egyéb szolgáltatások nemzetgazdasági ágban emelkedik ki: a működő vállalkozások 17,5%-a a G; 11,9%-a a C a 11,6%-a az S nemzetgazdasági ágakban tevékenykedik. A legmagasabb, 138 Mrd Ft-os árbevétel a közúti jármű gyártása ágazatban keletkezik. A városban jelentős az autóipari beszállítók jelenléte, akik a móri gazdaság gerincét adják. Magyarországon erős az autóipar jelenléte, aminek további erősödése pozitív externáliaként hathat a város gazdasági életére. Az elmúlt években megfigyelhető az elektromobilitás terjedése, jelentős beruházások érkeztek Magyarországra (CATL, Audi, Doosan stb.). Fontos azonban, hogy Mór gazdasági diverzifikációjának alacsony mértéke jelentős kockázatot és kitettséget hordoz magában.

A város turisztikai ereje jelentős potenciállal rendelkezik, azonban ezen adottságok kihasználtsága alacsony fokúnak mondható. A városban a turisztikai kereslet csökkenése jellemző, 2010 és 2019 között a kereskedelmi szálláshelyek vendégeinek száma és általuk eltöltött vendégéjszakák száma nagyjából 10%-os csökkenést mutat. Míg 2015-ben a város idegenforgalmi adóból származó bevétele 7,5 millió Ft volt, addig 2019-ben csupán 6,8 millió Ft. Az elkövetkezendő években a turizmus ágazat jelentős bizonytalanságot hordoz magában: globális kereslet csökkenése, energiaárak emelkedése stb.

Mór gazdasága meghatározó, versenyképességében előnyt jelent az ipari területek fejlettsége, illetve a közlekedési infrastruktúra kiépítettsége. Megközelíthetőségben kiemelkedik a 81-es számú főút, mely Székesfehérvárt köti össze Győrrel, illetve az 5-ös számú, Székesfehérvár-Komárom vasútvonal, amely nem villamosított, egyvágányú vasútvonal, a 30-as vasútvonalat köti össze a magyar-szlovák határral. A város két kiemelkedő iparterülettel rendelkezik: Észak-Nyugati Ipari Park és a Velegi úti iparterület. Kapacitáshiány következtében az elmúlt években történt bővítés és kijelölésre kerültek új bővítési lehetőségek az Önkormányzat részéről.

Az Önkormányzat kiemelt feladata és célja a településfejlesztés, gazdaságfejlesztés. Az ehhez szükséges források jelentős része pályázati forrás. A város 2017-2021 között mintegy 5,7 milliárd forint Európai Unió támogatásban részesült pályázatokon keresztül, melyből 4,86 milliárd forint tekinthető településfejlesztési célúnak. A helyi vállalkozások egyaránt részesültek jelentős állami támogatásban, az elmúlt 10 évben állami támogatással megvalósult beruházások volumene közel 6 Mrd Ft. Móron a vállalkozók körében az innovatív fejlesztések iránti igény mutatkozik a nagyméretű, állami támogatással megvalósult beruházások alapján. 2016-2021 között közel 1,2 Mrd Ft állami támogatást került kifizetésre GINOP és VEKOP támogatási program keretében célzottan a Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció prioritás mentén.

1.1.2. Zöldülő város

A városban a körkörös gazdaság, vagyis a szűkös erőforrások és környezeti szempontok következtében az egyszeri fogyasztás helyett az újrahasznosítás a hulladékgyűjtésben figyelhető meg. Jelenleg 5 hulladékgyűjtő sziget működik, az elszállított hulladék mindössze 5,7%-a kerül

újrahasznosításra. Az elmúlt években az elszállított hulladék mennyisége erősen csökkenő tendenciát mutat, azonban az illegális hulladéklerakás problémát jelent.

Az elmúlt időszakban jellemző energiapiaci hatások következtében egyre fontosabb az önkormányzat és intézményeinek energiagazdálkodása, az energiahatékonyságot támogató intézkedések megléte. Az Önkormányzat fejlesztései során már hosszú ideje megfigyelhető, hogy a megújuló energiaforrásokat részesítik előnyben, a helyi közintézmények jelentős része energetikailag korszerűsítésre került. Az önkormányzati ingatlan állomány energetikai jellemzői közepesek vagy rosszak, ami a forráshiányra vezethető vissza. A közvilágítás tervezett korszerűsítése az energiaárak emelkedése következtében egyre megtérülőbb. A lakosság körében készített minta alapján a kitöltők 14%-a használt megújuló energiát, ami alacsonynak mondható, azonban az állami támogatások következtében az indikátor valószínűsíthetően emelkedő pályára áll az elkövetkezendő években. Az energiaválság káros hatásainak mérséklése érdekében szükségesek a megújuló energiára építő energetikai beruházások, melyek az alacsonyabb fajlagos költségek és a tervezhetőség következtében csökkentik a bizonytalanságot.

A városban működő vállalkozások környezetre gyakorolt hatása nem jelentős. Az ipari légszennyezés mértéke alacsony. A helyi zaj- és rezgésforrás elsősorban közlekedés eredetű. Az ipari zajkibocsátás a városban jól lehatárolható, ennek ellenére a lakosságot éri zajterhelés, aminek oka, hogy Mór kisvárosias jellege és kis mérete ellenére jelentős az ipari tevékenység.

A közműhálózat kiépítettsége Móron magas fokú (ivóvízhálózat 100%, közcsatorna-hálózat 96,7%, távhő 21%), azonban az infrastruktúra minősége változatos képet mutat, fejlesztésre szorul a csatornahálózat, energetikai korszerűsítésre a távhőellátás. A város peremén elhelyezkedő Felsődobos és Árkpuszta esetében nehezíti a közműszolgáltatás biztosítását a város központjától való jelentős távolság.

Mór város zöldfelületi ellátottsága magas minőségű, elégséges, a település környezeti állapota kielégítő, amit a lakossági visszajelzések is alátámasztanak. A város számos nagy kiterjedésű parkkal rendelkezik, melyek jelentős része ütemezetten felújításra került, kerül. A növényállomány értékes része megóvásra, a cserére szorulókat értékes növényekkel helyettesítésre kerültek. Az új növényültetések során a klímaállóság növelése érdekében kisebb vízigényű növények ültetése történik.

1.1.3. Digitális város

Az elmúlt években Móron is megfigyelhető a digitális megoldások elterjedése, széleskörű alkalmazása. Várhatóan ez a trend a szükséges infrastrukturális háttér biztosítása esetén továbbra is fennmarad, növekszik.

A digitalizáció terjedésében jelentős szerepe van a szükséges hálózatos infrastruktúra megfelelő kiépítettségének. A városban több nagy hírközlési szolgáltató is jelen van (Magyar Telekom, Vodafone Magyarország, Axian Kft. stb.), melyek kínálatában már jellemzően elérhető az optikai kábelen keresztüli internet/tv/telefon hozzáférés (az 1000 Mbit/s internet), azonban Felsődobos és Alsódobos településrészekben csupán a legalacsonyabb sebességű internetszolgáltatás van jelen. A vezetékes internet-előfizetések száma a településen 4 900 db, vagyis – ingatlanonként 1 előfizetéssel számolva – a háztartások nagyjából 85%-a rendelkezik vezetékes hálózattal. A lakosság több mint 50%-a 100Mbit/s feletti szolgáltatással rendelkezik. A mobilszolgáltatók

lefedettsége a teljes településen megfelelő, 2G és 4G internethálózat érhető el. Az 5G hálózathoz szükséges infrastruktúra a térségben egyik szolgáltatónál sem került még kiépítésre. Helyi szintű digitális szolgáltatás elérhető, városi televízió működik (Mór Városi Televízió Nonprofit Kft.).

A digitális technológia alkalmazásának egyre széleskörűbb elterjedése jellemző az elmúlt években mind a magánszektorban, mind a közszolgáltatók terén. A helyi vállalatok esetében jellemző digitális megoldások a kamerarendszer, a beléptetőrendszer, néhány esetben vállalat irányítási rendszer, Ipar 4.0 megoldások alkalmazása (robotika alkalmazása). A közszolgáltatók esetében elterjedt a digitális megoldások alkalmazása az ügyintézés és a működés irányítása során egyaránt (online ügyintézés, mérőszenzorok, távvezérlés stb.), azonban a hálózat teljeskörű szenzoros működtetése még nem épült ki. A jövőben egyre fontosabbá válik majd az adatalapú döntéshozatal, mely eredményesebb és gyorsabb, azonban az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése szükséges.

A digitális átálláshoz a hálózaton túl szükséges a megfelelő digitális eszközellátottság és ezek használatához szükséges kompetencia. A lakossági minta alapján közel a teljes lakosság használja az internetet, jellemzően kommunikációs és kapcsolattartási céllal (89%). Az IT eszközök használatával kapcsolatos kompetenciájukat a mintában résztvevők jellemzően átlagosra (51%) vagy átlag felettire (40%) értékelték. A legelterjedtebb elektronikus eszközök az okostelefon (96%), a notebook vagy laptop (62%), az okos/smart televízió (54%) és az asztali számítógépek (52%). A közintézmények digitális eszköz ellátottságáról az oktatási intézményekhez áll rendelkezésre információ. 2016-tól kezdve egy gépet átlagosan több diák használ. Általános iskolák és gimnáziumok esetében 2020-ban ez 7,1, illetve 7,6 volt, míg a szakiskoláknál mindössze 2 diák. A humán közszolgáltatásoknál kevésbé játszik szerepet a digitális ügyintézés, azonban a közművek esetében jellemző, ahol rendelkezésre áll a szükséges infrastruktúra, jellemzően online kerülnek kapcsolatba a fogyasztók a szolgáltatóval.

A közösségi közlekedésben is elterjedtek az okos megoldások, azonban csak a távolsági közlekedés esetében (applikációs, online menetrend). A helyi tömegközlekedés digitalizációja még várat magára. A közlekedést megkönnyíti, hogy a legnagyobb GPS/térkép-szolgáltatók adatbázisában feltérképezésre került a város teljes területe.

1.1.4. Megtartó város

Az elmúlt évtizedben a város demográfiai helyzetére a csökkenés jellemző. Míg 2010-ben 14 247 fő volt Mór lakónépessége, addig 2020-ban már csak 13 701 fő. Az állandó népesség a vizsgált időszakban közel 900 fővel csökkent, ami 2020-ban 13 801 fő. Korösszetétel alapján 2015 óta a 15-64 évesek számának visszaesése a legjelentősebb, közel 6%, miközben az idősebb korosztály 15%-os növekedése látszik. Mór városban egyaránt jelen van az előregedő társadalom problémája. A városban tapasztalható népességcsökkenés elsődleges oka az elvándorlás, nem a természetes szaporulat negatív egyenlege. Az állandó vándorlási mérleg 2010-2020 időszakban erősen negatív, az ideiglenes odavándorlók száma azonban pozitív értéket mutat, vagyis azok száma jelentős, akik nemcsak ideiglenesen, hanem véglegesen elhagyják a települést. A trend fennmaradása esetén nemcsak a város kerülhet nehéz helyzetbe, hanem a helyi gazdaság egyaránt.

Ahogy bemutatásra került Mór a Móri munkaerőpiaci körzet központja, munkaerő megtartó képessége jelentős, csupán a lakosság 24%-a ingázik el más településre naponta (2011). Mórban a foglalkoztatottak száma 2011-ben 10 173 fő volt, melyből 4 864 fő helyi lakos és 5 309 fő

naponta ingázott Móra. A városban az összes betöltött munkahely 48%-át helyi lakos töltötte be. Az elkövetkezendő években várható gazdasági visszaesés negatívan érintheti a helyi vállalkozásokat (különösen az autóipar gyengélkedése esetén), aminek következtében Mór munkaerő megtartó képessége is csökkenhet.

Móron a szolgáltatások/közzolgáltatások széleskörű választéka érhető el, mely a lakosság megtartásához erőteljesen hozzájárul. A piaci szolgáltatások közül az alapvető boltok elérhetők: élelmiszerláncok, virágüzlet, benzinkút, drogéria, ruhabolt, pékség, gyógyszertár stb. A pénzügyi szolgáltatások a településen bankok és biztosítókön keresztül rendelkezésre állnak. A közműszolgáltatók közül az MVM Next üzemeltet irodát. A humán közzolgáltatások között működik bölcsőde, óvoda, általános és középiskola, illetve speciális és szakiskola egyaránt. Jelen van több állami közigazgatási intézmény (Gyámhivatal, Járási Hivatal stb.). Az egészségügyi közzolgáltatások területén az alapellátás és szakellátás érhető el, továbbá a legtöbb szociális közzolgáltatás. A kulturális szolgáltatások közül múzeum, művelődési ház, színházterem és könyvtár érhető el. A lakossági válaszok alapján a helyi élet minőségével való elégedettség növekedéséhez legfontosabb tényező a jelenleginél magasabb színvonalú közzolgáltatások biztosítása (iskola, egészségügy, szociális ellátás stb.).

1.1.5. Kiszolgáló város

Ahogy eddigiekben is bemutatásra került a város közművesítettsége magas fokúnak mondható, azonban a kiépített infrastruktúra minősége változatos képet mutat, több esetben fejlesztésre szorul (csatornahálózat, távhőellátás). Felsődobos és Árkipusztá esetében nehezíti a közműszolgáltatás biztosítását a város központjától való jelentős távolság (gázszolgáltatás nem érhető el). A vezetékes hírközlési hálózat – kivéve Felsődobos és Árkipusztá esetében – és a mobilszolgáltatások minősége megfelelő. A jövőben az életminőség javítása és a szegregátum felszámolása érdekében szükséges ezen hiányosságok fejlesztése.

Mór klimatikus viszonyai fekvéséből és kisvárosias jellegéből adódóan kedvezőbbek más városokhoz, különösen nagyvárosokhoz képest, nagy kiterjedésű zöldfelületek veszik körül a város magját, illetve a belvárosban jelentős, nagyobb méretű zöldterületek vannak kialakítva. Hősziget jelenség nem tapasztalható. A pozitív trend fennmaradásához szükséges további klímaálló fajok telepítése.

A város megközelíthetőségben kiemelkedik a 81-es számú főút (Székesfehérvár-Győr), illetve 5-ös számú (Székesfehérvár–Komárom) vasútvonal. A közlekedési infrastruktúrában jelentős fejlesztések történtek az elmúlt években, azonban további beruházások szükségesek helyi és várostérségi szinten egyaránt. Az önkormányzat saját forrásból igyekszik javítani és a karbantartani a közutakat, azonban a növekvő autós forgalom érezteti hatását az utakon. A város gépjárműparkja 2015 és 2020 között közel 18%-kal emelkedett, 5 368 db-ról 6 315 db-ra. Fejér megye 2021-2027 Területfejlesztési Programjában az országos szintű beruházások között megjelenik a 81. sz. főút gyorsforgalmi úttá fejlesztése a Komárom – Mór – Székesfehérvár –Sárbogárd szakaszon, mely jelentős gazdasági potenciált hordoz Mór számára. A 81. sz. főút a Mikes Kelemen utca és a Deák Ferenc utcai csomópontjánál magasság korlátos felüljáró van, aminek következtében a Balaton felől, vagy a Dunántúli észak-déli közlekedés miatt erre haladó kamionok a belváros felé kerülnek ki ezt a szakaszt, ami káros hatással van többek között a közbiztonságra, a belvárosi úthálózat minőségére és a lakosságot érintő zajterhelésre egyaránt. További fejlesztési lehetőség a 81. sz. főút elkerülő kiépítése, mely a helyi életminőség emelkedésének szempontjából jelentős (zajszennyezés, forgalom). A

közösségi közlekedésben a buszközlekedés dominál, azonban a kötöttpályás közlekedési formák közül elérhető a vasúti közlekedés egyaránt. A kerékpáros közlekedés érdekében az elmúlt években jelentős beruházások történtek, aminek következtében a településen a kerékpáhálózat 8 km hosszúságúra bővült.

Mór két kiemelkedő iparterülete a Nyugati Ipari Park és a Velegi úti iparterület. Az iparterületek kínálata – a térséghez hasonlóan – jellemzően nem szolgálja ki a vállalkozói keresletet, melyekre válaszul az elmúlt években további ipari területek kerültek kijelölésre és kialakításra, közművesítésre, azonban várhatóan további fejlesztés szükséges.

1.2.

Standard és adaptív forgatókönyv

Jelen fejezet keretében tervezési dimenziók szerint vesszük sorba a fenti prognózisok, trendek alapján azokat a hatásokat, melyek Mór városának szempontjából a leginkább meghatározóak jelenleg, illetve várhatóan a jövőben is. Ezen hatások vonatkozásában a városnak meg kell tudnia fogalmazni azokat az elképzeléseit, melyeket megvalósítva meggátolhatja, csökkentheti a negatív hatásokból fakadó hátrányokat, illetve kihasználhatja a pozitív hatásokból fakadó előnyöket.

Ennek megfelelően a városra vonatkozó kitettség mátrixot, valamint felkészültségi mátrixot összevontan kezeljük, melynek keretében az FVS útmutatónak megfelelően meghatározzuk, milyen intézkedéseket kíván a város hozni a kiemelkedő kockázatok kezelésére. Ezek alapján kerül meghatározásra a standard, illetve adaptív forgatókönyvek.

1. táblázat - Kitétségi és felkészültségi mátrix – Prosperáló város

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpció képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
	1-5 skála				1-5 skála		
Általános gazdasági recesszió	5	1	5	A jelenlegi világ gazdasági környezetben reális esély mutatkozik egy akár hosszabb ideig tartó, általános gazdasági recesszióra, melynek hatásai nehezen megjósolhatók, de mindenképpen negatívan érinthetnek szinte valamennyi szereplőt a városban és annak közvetlen, valamint közvetett környezetében. A város ellenálló képességét erősítheti, ha tudatos gazdaságfejlesztési lépések végrehajtásával vonzó befektetési célponttá válik, újabb beruházásokat vonz a térségbe. A magasabb területi szinteken több olyan infrastrukturális fejlesztési terv szerepel (pl. 81-es főút fejlesztése), mely megvalósulása esetén jelentősen növeli a helyi gazdaság versenyképességét. Az önkormányzat helyi gazdaságfejlesztéssel, szabályozási környezettel lehet képes felerősíteni a pozitív hatást.	2	3	3
Elégtelen oktatási-képzési szerkezet	3	5	4	A városi intézmények által kínált oktatási, képzési szerkezet jelenleg nem képes teljes egészében kiszolgálni a helyi gazdasági igényeket. A város segíti a közép- és felsőfokú oktatásban a gazdaság igényekhez igazodó képzéseket, illetve cél egy képző- és innovációs központ létrehozása a Vértességi Duna Járműipari Klaszterrel együttműködve. Az elmúlt években a munkaerőhiány következtében a városban is	4	4	3

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpciósi képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
	1-5 skála				1-5 skála		
				megjelentek a külföldi munkavállalók, akik lakhatásának biztosításához a helyi munkásszállók fejlesztése szükséges, mely növeli a gazdaság versenyképességét.			
Egyoldalú gazdasági szerkezet kialakulása	3	5	4	<p>A város ágazati szerkezete jelenleg is igen egyoldalú, ennek fennmaradása vagy tovább erősödése kockázatokkal járhat. A kockázat helyi és országos támogatással, a gazdasági szerkezet tudatos differenciálásával, szoft iparágak (pl. turizmus) tudatos fejlesztésével, befektetésösztönzéssel, szabályozási környezet pozitív változtatásával és gazdasági infrastruktúra fejlesztésével kezelhető.</p> <p>A város továbbra is ösztönözni tudja a már stabilan működő helyi vállalkozói, fejlesztési együttműködések, ökoszisztémák erősítését. Bár a helyi gazdaság jelenleg erőteljes függőséget mutat a magyar autóipar teljesítményétől, ez a tény amellet, hogy kockázati tényező egyben lehetőséget is hordoz magában (pl. régiós vezető szerep elérése). A Vértess-Duna Járműipari Klaszternek 9 helyi vállalkozás tagja, mely szervezeti tagság jelentős fejlesztési potenciált, szinergiákra épülő együttműködési lehetőséget hordoz magában.</p>	4	4	4
Negatív gazdasági folyamatok.	4	1	4	A városban működő vállalkozások magánberuházásai csökkenhetnek, jelentősebb foglalkoztatók/meghatározó szereplők esetleges kivonulására is sor kerülhet negatív scenáriók esetén. Az önkormányzat folyamatos párbeszédet folytatva, az igényeknek megfelelő fejlesztéseket eszközözve, támogató helyi gazdasági ökoszisztéma kialakításával kezelheti a kockázatot, vonzóvá téve a várost, növelve versenyképességét.	2	3	2

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpció képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
	1-5 skála				1-5 skála		
Elszívó hatás erősödése	2	5	3	A városi munkaerőt érintő elszívó hatás erősödése esetén, a helyi munkaerő kínálat nem találkozik a kereslettel. Az önkormányzat hazai és európai uniós támogatási források bevonásával biztosítja a helyi gazdaságfejlesztéshez szükséges forrást, továbbá célzott alapot képez a helyi adóbevételekből (pl. IPA).	4	3	2
Forráshiány	3	2	3	Az önkormányzat bevétel kiesése (pl. iparűzési adó bevétel csökkenés recesszió esetén), illetve kiadásainak növekedése (pl. energiaárak jelentős emelkedése) oda vezethet, hogy a fejlesztésre, működésre fordítható források volumene lecsökken, az állami és magántőke bevonása iránti igény megnő. Az önkormányzat hazai és európai uniós támogatási források tervezett bevonásával biztosítja a helyi gazdaságfejlesztéshez szükséges forrást, továbbá célzott alapot képez a helyi adóbevételekből (pl. IPA). Ahogy a Helyzetértékelés fejezetben bemutatásra került több, a helyi gazdaságot érintő fejlesztési terv van folyamatban. Az önkormányzat célja, hogy ezen beruházások ütemezése ne tolódjon, illetve biztosítja, hogy a későbbi beruházások a helyi igényeknek megfelelően valósuljanak meg.	2	4	4
A globális klímaváltozás begyűrűzése kedvezőtlen gazdasági folyamatokat indít el helyben	2	4	3	A klímaváltozás hatásai már jelenleg is erősen érzékeltek főként negatív hatásukat. A prognózisok szerint ezen hatások további erősödésére lehet számítani már a közel jövőben. A város fejlesztési céljai között szerepelteti a jelentős innovációs tevékenységet folytató, magasabb hozzáadott értékű iparágak bevonását, mely optimális esetben csökkenti város gazdaságának jelenlegi, egyoldalú függőségét a feldolgozóipartól, autóipartól.	3	3	2

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpció képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
1-5 skála					1-5 skála		
Iparterületek hiánya	2	2	2	Móron jelenleg a rendelkezésre álló iparterületek szinte teljes kapacitással üzemelnek. A további gazdaságfejlesztési potenciál kiaknázása érdekében el kell kerülni a város iparterületeinek telítődését, és az iparterületek iránti hiány kialakulását. Abban az esetben, hogyha a helyi gazdasági bővülése üteme meghaladja a jelenlegi fizikai korlátokat, az önkormányzat rugalmasan képes reagálni a helyzetre. A település fejlődéséből kifolyólag a magasabb fejlesztési szinteken nagyobb forrástömeg kerülhet átcsoportosításra a térség gazdaságfejlesztésére. A városi rezilienciát növelheti további barnamezős területek gazdasági célú hasznosításának megvalósítása, melyek között több önkormányzati tulajdonú is megtalálható. Ezek jelentős potenciált rejtenek. Ilyen lehet például - az előző ponthoz kapcsolódva - a megfelelő képzettségű munkaerő letelepítésének egyik fontos eszközeként bérlakások biztosítása, „munkás apartmanok” kialakítása.	5	5	3

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

2. táblázat - Kitettségi és felkészültségi mátrix – Zöldülő város

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpció képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
	1-5 skála				1-5 skála		
A társadalmi modernizáció (a fogyasztói társadalom térnyerése, túlurbanizáció és zsúfoltság, elidegenedő társadalom, polarizálódó társadalom stb.) begyűrűzése gátolja a fenntarthatóság meghonosodását	3	5	5	A városi stratégia, különösképpen egy klímastratégia szemléletformálást nyújt, pozitív attitűd jöhet létre, ösztönzi a helyi társadalomban a fenntarthatóság, energiasemlegesség stb. terjedését. A klímastratégia végrehajtásával a lakosság pozitív attitűdje lesz jellemző az energiatudatosság, a megújuló energiaforrások alkalmazása iránt. Ennek a fenntartása, ösztönzése szükséges, mely fontos társadalmi érték lehet a jövőben.	3	4	3
Nem tud kialakulni a regionális energiaellátás, az országos hálózati függés, valamint a globális energiapiaci kitettség erősödik	4	3	5	A helyi energiaellátás állami hálózati függősége erősen jellemző. Az elmúlt évek jellemző tendenciája, hogy a hazai és nemzetközi (Európai Unió) politika támogatja a zöld átállást, nemcsak elvi támogatással, hanem forrásbiztosítással egyaránt. Ennek következtében – ha fennmarad a jelenlegi hozzáállás – további források állhatnak rendelkezésre és szabályozások kerülhetnek bevezetésre, melyek pozitív hatást gyakorolnak a társadalom és gazdaság zöld átállásának menetére. Az önkormányzat a helyi elektromos áramellátás lehetőségét megteremteni, ösztönözni (pl. napelempark területének biztosítása). Szintén ide kapcsolódik, hogy a város önkormányzata kiemelt célként kezeli a saját tulajdonú közintézményeinek energetikai korszerűsítését. A jövőben további beruházásokkal biztosítható a fenntarthatóság növelése, energiaigény csökkentése és egyúttal a költséghatékonyság.	3	2	4

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpciósi képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
	1-5 skála				1-5 skála		
A városi zöld menetrend nem tud lépést tartani a kihívásokkal és a globális zöldülési folyamatokkal	3	5	3	A város célzottan tervezi a helyi zöldfelületeket és rendelkezik ehhez adatbázissal. Fontos, hogy a monitoringrendszer naprakész legyen, illetve további digitális adatbázisok létrehozása, irányítása rendszer bevonása is szükséges lehet. Különböző ösztönzőkkel támogatható a helyi zöld közlekedés, például elektromos autóknak kijelölt parkolóhelyek, töltőállomások biztosítása. A tömegközlekedési eszközök fejlesztése, szükséges (pl. helyi tömegközlekedés elektromos buszokkal), ami a fenntarthatóság eléréséhez járul hozzá. További eszköz lehet a közlekedési okos megoldások alkalmazása (pl. szenzoros forgalomirányítási rendszer).	3	2	2
Az ipari terjeszkedés miatt kevésbé lesz élhető a város (pl. zajterhelés nő) és nem tud az igényeknek megfelelően zöld imázst kiépíteni	4	5	3	A város egyik jelentős vonzereje a zöldfelületek magas aránya, a zöldterületek magas minősége, ami a jövőben fontos versenyképességi szempont lehet. Célszerű lehet a jövőben egy, a zöldfelületi rendszerhez kapcsolódó stratégia létrehozása, mely a helyi preferenciákra, igényekre épül. Mór egyik kiemelt vonzereje, versenyelőnye lehet más hasonló méretű, gazdasági adottságú városokhoz képest a helyi zöldövezet kiépítettsége, mely várhatóan az elkövetkezendő években felértékelődik az egyéni életminőség, társadalmi jólét szempontjából.	4	4	3
A körforgásos gazdaság alacsony szinten stagnál	3	5	3	Jelenleg a körforgásos gazdaság elsősorban a helyi hulladékgazdálkodásban van jelen. Célszerű a körforgásos gazdaság elterjedését segítő, ösztönző stratégia kidolgozása.	3	2	2

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

3. táblázat - Kitétségi és felkészültségi mátrix – Digitális város

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpció képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
	1-5 skála				1-5 skála		
A digitális infrastruktúra elmaradottsága	4	5	4	<p>A kockázat csökkentésének érdekében a helyi stratégiákban szükséges figyelembe venni a digitális infrastruktúra fejlesztésének lehetőségeit, eszközeit, illetve ösztönzőket kiépíteni. A helyi közszolgáltatások digitalizációja jelenleg is jelentős, azonban további fejlesztések (szélesebb körű online ügyintézési lehetőségek, applikáció stb.) hozzájárulnak a digitális átálláshoz, a minőség és fogyasztói elégedettség növekedéséhez. A helyi közműhálózat szélesebb körű szenzoros fejlesztése, okosmérők felszerelése, távfelügyeleti rendszer kiépítése hozzájárul az ügyfélelégedettséghez, csökkenti problémák esetén a reakcióidőt, illetve hosszú távon költséghatékonyt, fogyasztáscsökkenést és költségmegtakarítást eredményez.</p> <p>A helyi szintű adatbázisok fejlesztése és bővítése hozzájárulhat a fejlesztések során a döntéshozatali folyamatokhoz, segít a felmerülő problémák azonosításában (zöldfelület, épületfenntartás, közművesíthettség stb.). A helyi lakosoknak a lakossági kérdőívek alapján fontos a közbiztonság növelése, amihez</p>	3	3	3

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpció képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
1-5 skála					1-5 skála		
				a digitális megoldások bővítése nagymértékben hozzájárulhat (kamerarendszer, okos közlekedésirányító eszközök).			
A lakosság, oktatás digitális felkészültsége alacsony	3	5	3	<p>A digitális átállás menetrend megfogalmazásával és az abban lefektetett intézkedések konzekvens végrehajtásával jelentősen növelhetőek az egyéni digitális készségek, melyek egyben növelik a keresletet a digitális megoldások iránt. A város folyamatos párbeszédet folytat a helyi oktatási és képzési intézményekkel, vizsgálja a gazdasági igényeket és ahhoz kapcsolódóan fogalmazza meg digitális stratégiáját.</p> <p>A digitális átállás szempontjából szintén kiemelten fontos a gazdasági szereplőkkel való kétoldalú kapcsolattartás, képzési központ kialakítása, amely az igényeknek megfelelő képzéseket képes magas szinten biztosítani, továbbá a helyi vállalatok bevonása az egyetemek duális képzési rendszerébe. A városban a jelenlegi húzóágazatok ösztönzik az innováció alkalmazását (autóipar, elektronikai eszközök gyártása). Olyan ágazatok támogatása szükséges, mely magas digitális innovációt alkalmaznak.</p>	4	3	3

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

4. táblázat - Kitettségi és felkészültségi mátrix – Megtartó város

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpció képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
	1-5 skála				1-5 skála		
A város lakosságára jellemző elvándorlási egyenleg további romlása következik be	5	5	4	Mór városát erőteljesen érinti – elsősorban a fiatalabb generációkon keresztül – az elvándorlás és ennek hatásaként a lakosság előregedése figyelhető meg. Ennek a demográfiai folyamattal szembeni ellenállóképességet növelheti egy a fiatalok számára (is) vonzó egységes városi imázs kialakítása. Némileg meglepő módon a koronavírus járvány hatása is képes lehet ezt az ellenállóképességet erősíteni. Az elmúlt években a COVID-19 járvány csökkentette a nagyvárosok vonzerejét. Az emberek preferenciái eltolódtak a kevésbé zsúfolt, nyugodtabb települések irányába. Mór számára a trend fennmaradása további lehetőséget kínálhat, hogy vonzereje növekedjen, nemcsak kisvárosi jellemzői, hanem a természet közelsége és közlekedési adottságai szempontjából egyaránt.	3	4	3
A városi vonzerő nem elégséges a kitűzött jövőkép eléréséhez	4	5	4	A város vonzerejét szintén érdemben javíthatják a helyi identitást meghatározó tényezők erősítése, az itt élők kötődése a városhoz, ami az elmúlt években tapasztalható népességcsökkenés szempontjából egyaránt fontos folyamat lenne. A lakosság preferenciái szerinti fejlesztéseket szükséges végrehajtani a közszolgáltatások terén a jövőben is, amihez rendszeres direkt kommunikációt szükséges folytatni a lakossággal. A helyzetértékelés alapján egyes közszolgáltatás terén (pl.: egészségügy, bölcsődei hozzáférés, hulladékkezelés) jelentős lakossági igény mutatkozik a	4	3	3

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpció képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
	1-5 skála				1-5 skála		
				<p>fejlesztési beruházások megvalósítására, melyek által növekedhet a város megtartóereje. Kiemelten kell kezelni, hogy a város egyes területein (különösen a szegregációval veszélyeztetett területeken) hiányos közműszolgáltatás érhető el, ami csökkenti a területek megtartóképességét. A jövőben szükséges ezen területek fejlesztéséhez szükséges forrásszerkezet biztosítása és a beruházások megvalósítása.</p> <p>A város vonzerejét növelhetik a különböző alternatív (pl. kerékpáros) közlekedési módokat támogató fejlesztések. Ennek kapcsán a város Kerékpárforgalmi Hálózati Terv elkészítését tervezi.</p> <p>Szintén ide kapcsolódhatnak a város elérhetőségének fejlesztését célzó fejlesztések, melyek által javulhat a település elérhetősége, bővíthető a város agglomerációs térsége, a gazdaság versenyképessége növekszik (új munkahelyeket tud teremteni).</p>			
A gazdaság sérülékenysége akadályozza a város megtartóképességét	4	3	3	<p>A prosperáló város témakörnél szót ejtettünk a városban működő gazdasági szereplőkre ható esetleges negatív folyamatokról és azok lehetséges hatásairól. A gazdasági szereplők stabil működése, a munkahelyek megőrzése a város megtartó funkciója szempontjából is kulcsfontosságú.</p> <p>A városban elterülő barnamezős területek hasznosítása több lehetőséget is rejt. A lakhatási célú beruházásokkal növelhető lenne a helyi ingatlankínálat, ezen beruházások a lakhatási problémák megoldásához közvetetten járulnának hozzá.</p>	4	3	3

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpció képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
	1-5 skála				1-5 skála		
				Probléma, hogy ezen épületek jellemzően nem önkormányzati tulajdonúak, így a helyi közigazgatási szerv lehetőségei forráshiány következtében korlátozottak.			
A globális klímaváltozás begyűrűzése kedvezőtlen hatásokat fejt ki a város vonzerejére	3	4	3	A város egyik meghatározó vonzereje a zöldfelületek magas minősége, gazdag környezet jellemzi a térséget. A kockázat kezelésének lehetőségei a tudatos, klímaálló zöldfelületi rendszer tervezésében, kialakításában rejlenek. Ehhez kapcsolódóan kívánja az önkormányzat elkészíteni a város Integrált Települési Vízgazdálkodási Tervét, valamint felülvizsgálni a Települési Vízkárelhárítási Tervét.	3	3	3

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

5. táblázat - Kitettségi és felkészültségi mátrix – Kiszolgáló város

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpció képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
	1-5 skála				1-5 skála		
Az önkormányzati szolgáltatások fenntarthatósága	5	3	5	<p>A jelenlegi – elsősorban a globális energiapiaci trendek okán kialakuló – helyzetben a város önkormányzata számára nehézségbe ütközhet az által nyújtott szolgáltatások minőségének megőrzése, akár egyes szolgáltatások fenntartásának biztosítása.</p> <p>A lakossági igényekre válaszul a közszolgáltatások fejlesztésével biztosítható a helyi életminőség növekedése, a város kiszolgáló képességének fejlesztése. Ezekről a Megtartó város dimenzió keretében tettünk említést.</p> <p>Fontos megemlíteni az elmúlt években egyre inkább erősödő lakhatási problémák megjelenését, ami több korosztályt is érint, azonban a fiatal réteget jelentősebben. A település önkormányzata lakbértámogatás, szociális alapon kiutalt ingatlanok bérbeadásával igyekszik kezelni ezt a helyzetet.</p>	3	4	4
A város élhetősége romlik a külső környezeti hatások által	3	3	4	<p>Mór vonzerejéhez jelentős mértékben hozzájárul a város zöldövezeti jellege. A külső környezeti hatások és a nem kellő felkészültség hatására fennáll a zöldterületek elhanyagolásának, beépítésének veszélye. Ennek elkerülésére a város Zöldfelületi rendszer fejlesztési stratégia (PI. ZIFFA) készítésével tud reagálni, melynek konzekvens végrehajtásával biztosítható a zöldterületekkel való minőségi gazdálkodás. Szintén ide kapcsolódnak a már korábban említett</p>	3	3	3

Potenciális hatás	Hatás kockázati besorolása	Hatás gyakorisága	Hatás várható mértéke	A hatás és az arra adható válaszok bemutatása	A város abszorpció képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
	1-5 skála				1-5 skála		
				<p>barnamezős, jelenleg inaktív területek fejlesztésének lehetőségei, melyeket új városi funkciókkal történő ellátással lehet revitalizálni.</p> <p>Az infrastrukturális és zöldfelületi fejlesztések során fontos a klímasemlegességre való törekvés, forrásalap felállítása, probléma esetén célzott fejlesztés, helyi klíma védelme szabályozással (fásítás, környezetszennyezéssel járó tevékenység hatékony szabályozása stb.).</p>			
Forgalom növekedés	4	4	3	<p>Mór jelenleg is erőteljes áthaladó forgalom sújtja, a várost és annak lakosságát érintő ingázás növekedése negatívan hat a város kiszolgáló képességére. Ennek a hatásnak az enyhítését a közlekedési hálózatok (pl. elkerülőút), közösségi közlekedés hálózatok fejlesztésével (busz, vasút, kerékpár) tudja a város csökkenteni.</p>	4	3	4

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

2.

Jövőkép és stratégiai célok

2.1.

Jövőkép

A helyzetfeltáró munkarész keretében feltárt sajátosságok, a Mór Városát érintő külső hatások, valamint az ezekre vonatkozóan a felkészültségi mátrix keretében bemutatott, a város által követendő adaptív forgatókönyv szerinti intézkedések alapján fogalmazzuk meg Mór jövőképét.

A megfogalmazott jövőkép összhangban van Mór Településfejlesztési Konceptiójában megfogalmazott jövőképével, annak újra gondolt, újra fogalmazott változatát jelenti. A város alapvető célkitűzései, víziója változatlan, a város vezetése elkötelezett azok elérésben, megvalósításában, a főbb stratégiai célokat, részcélokat azonban szükséges a jelenlegi környezethez és az általa támasztott kihívásokhoz illeszteni.

A fentiek alapján Mór Városa az FVS keretében az alábbi jövőképet fogalmazza meg:

Mór a lakossága megtartásával továbbra is egy kellemes, élhető, 14-16 000 lakosú kisváros marad, mely őrzi és ápolja sajátos nemzeti és helyi hagyományait, fejlett ipari háttérre alapozva kedvező munkalehetőséget, stabil életkörülményeket kínál lakosai számára, melyet magas színvonalú közösségi szolgáltatásokkal kiegészítve megőrzi járási vezető szerepét.

Mór a megfogalmazott és aktualizált jövőképe mellett továbbra is meg kívánja őrizni az eddig általánosan használt mottóját, miszerint: „Mór az EZERJÓ városa!”. Ez a településre kitalált rövid, tömör és jól eltalált mottó nem csak a településen lakók identitástudatát képes erősíteni, de településmarketing szempontból is fontos szerepet játszik. Ez az általánosan használt és a köztudatba beépült mottó a korábban a településfejlesztési koncepcióban, illetve a jelenlegi FVS-ben megfogalmazott jövőkép és célok számára is megfelelő tömör jelentéstudatot és értelmezést hordoz.

A településfejlesztési koncepcióval összhangban Mór az átfogó jövőképe mellett az egyes stratégiai célterületek (lásd következő alfejezet) vonatkozásában is fenn kívánja tartani a korábban megfogalmazott tematikus jövőképeket.

Társadalmi jövőkép

Kellemes, élhető és kisvárosias életkörülményeket biztosító település, ahol magas színvonalú és sokrétű humán közszolgáltatások állnak a lakók rendelkezésére, emellett az aktív közösségi élet, a változatos sport és kulturális programkínálat, a szabadidő helyben való eltöltésének

lehetőségei a népességmegtartás és kismértékű növelése mellett települési identitást is növeli. Törődik minden társadalmi réteg és korosztály igényeivel, elősegíti a hátrányos helyzetűek társadalmi felzárkózását, beilleszkedést. Ezen törekvések területe nem csak Mór városára korlátozódik, járási központként a környező települések fejlődése, lakossága iránt is elkötelezettséggel van.

Gazdasági jövőkép

Erős, stabil, diverzifikált gazdasági ágazatokkal rendelkező és versenyképességét növelni tudó térségi központ külső és külföldi kapcsolatokkal, mely a munkaerő kvalifikálásában is jelentős szerepet játszik. Az autóipari beszállító vállalkozások jó gazdasági alapot teremtenek Móron, de ezek mellett más gazdasági szektorokba tartozó vállalkozások további megjelenése szükséges, a stabil helyi gazdasághoz. Fontos, hogy Mór Önkormányzata a K+F tevékenységekre építő, tudásalapú ágazatokban működő kis- és közepes vállalkozások számára kellően vonzó gazdasági környezetet legyen képes biztosítani, melybe beletartozik a szükséges alap-infrastruktúra megteremtése, a vállalkozásoknak nyújtott közszolgáltatások színvonalának növelése, az elektronikus ügyintézés lehetőségének kiterjesztése is. Mindehhez szükséges a település gazdasági-költségvetési helyzetének, javítása elsősorban azon cél mentén, hogy Mór minél inkább képes legyen beruházásainak saját erőből történő finanszírozására. E mellett természetesen a városnak érdeke az Európai uniós fejlesztési források és a hazai költségvetési támogatások minél nagyobb mértékű kihasználása is.

A gazdasági jövőkép megfogalmazásakor Mór egyik legnagyobb értékét is fontos kiemelni, a szőlőtermesztést és borászati iparágat. Mely nem csak, mint termelő iparág, hanem a móri turizmus fontos bázisaként is megjelenik. A történelmi hagyományokat tiszteletben tartó és 21. századi technológiákat alkalmazó hatékony borászatok és a hatékony marketing tevékenységek révén komoly turisztikai tényezővé váló borturizmus hosszú távon a gazdaság meghatározó része marad. A turisztikai ágazat erősítése érdekében a táji- és természeti értékek is jobban kihasználásra kerülnek az ökoturizmus megteremtése révén.

Épített- és természeti környezet jövőképe

Az épített és természeti környezet értékeit óvó, ám fenntartható fejlődéssel és fejlesztéssel biztosítja a lakók egészséges, biztonságos kisvárosias és természetközeli élettereit.

Táj- és természetvédelemi szempontból a legfontosabb kihívás a Natura 2000 területek – ezeken belül is kiemelten a Vértes tájvédelmi körzet – védelmének a fenntartása, az értékes állat- és növényvilág és táji együttes megmaradásának biztosítása. Az ökoturizmus fejlesztése révén a természeti értékek fenntartása szükséges és szerves részévé válik Mór fenntartható fejlődésének.

A zöldfelületi rendszer és a zöldterületek az emberi épített környezet fontos elemei. A belterület épített elemét tagoló terek és utak menti zöldfolyosók javítják az ott lakók közérzetét, hangulatát, valamint pihenési és rekreációs felületet biztosítanak a közterületeken. A város mikroklimatikus viszonyait javítják, melynek fontos a klímaváltozás kedvezőtlen hatásait tekintve. Ezért ezek fenntartása, bővítése és minőségi fejlesztése a jövőkép fontos eleme.

Az épített környezet fenntartható fejlesztése Móron is számos kihívás előtt áll az elkövetkező évtizedekben. A globális folyamatok és problémák kicsiben ugyan, de megjelennek Móron is. A

gyorsuló világunk és életvitelünk a műszaki infrastruktúra és e-kommunikáció számára jelent legnagyobb kihívásokat. Erre nyújtanak megoldásokat a SMART CITY (okos vagy intelligens város) modellek, melyek a hatékony és összehangolt megoldások a városirányítás, városgazdálkodás, a terület- és közlekedésszervezés, az e-ügyintézés területén a fenntarthatóság jegyében a lakosság életszínvonalának emelését és a vállalkozói szféra növekedését célozzák meg megfelelő műszaki infrastruktúra kiépítésével és fejlet infokommunikációs technológiák alkalmazásával.

Az épített környezett fenntartható fejlesztésnek további fontos területe a természeti erőforrások takarékos felhasználása, a megújuló energiaforrások minél szélesebb körű kihasználása, felkészülés a klímaváltozás negatív hatásaira, az épületek CO₂ kibocsátásának csökkentése és a hatékony hő- és légtechnika alkalmazása. Végeredményként közel nulla energia felhasználású épületek megvalósítása.

Mór városának gazdag és megőrzendő építészeti örökséggel rendelkezik. Ezen belül kiemelkedő a belváros műemléki környezete, melyet a számos önálló műemlék, helyi védett épület és ezek együttese által alkotott utcaképek, településszerkezet tesz egyedivé. További megőrzendő értéke Mórnak a préházak, pincék, melyek szorosan hozzátartoznak a város történelméhez, identitásához.

A jövőkép ezen tényezők összességéből tevődik össze, azaz a település fenntartható fejlődésének olyan módú biztosítása, hogy közben a múlt öröksége megőrzésre kerüljön.

2.2.

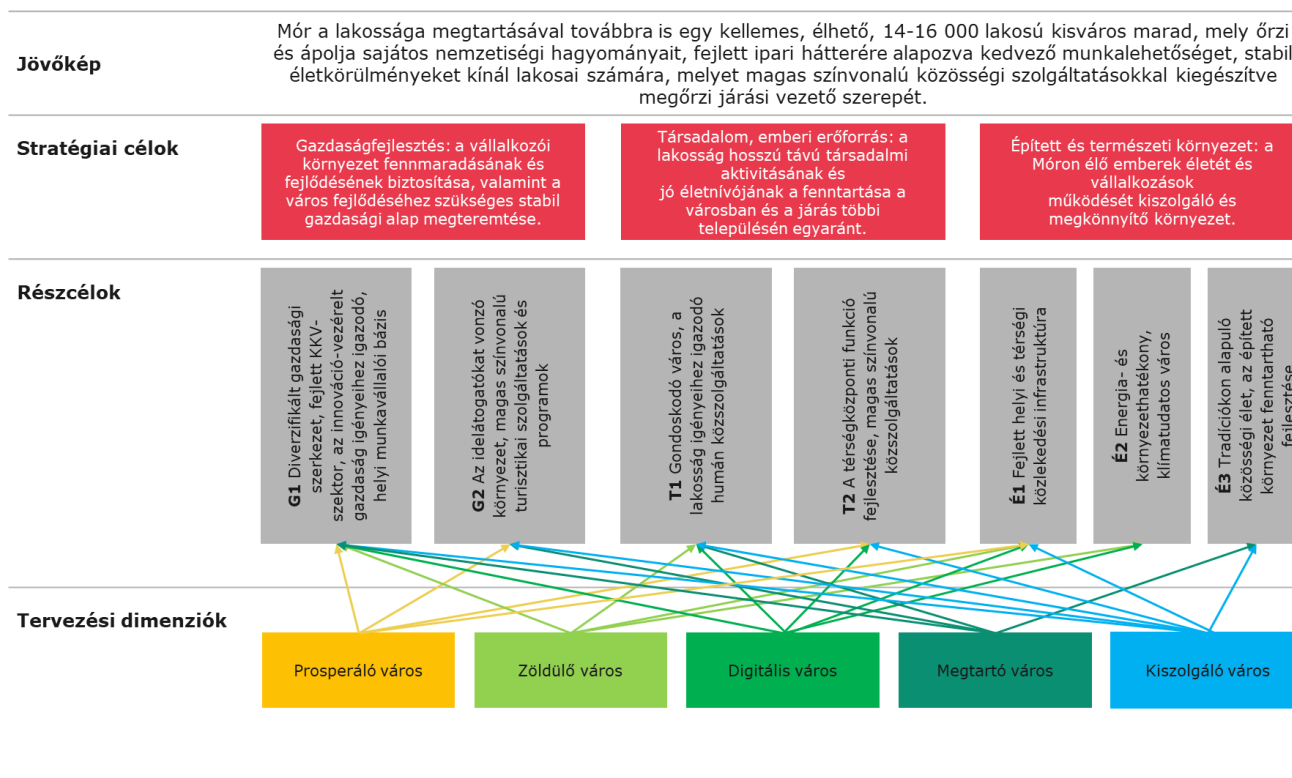
A stratégia célrendszere

A jövőképre építve három stratégiai cél, azokon belül hét rész cél került meghatározásra:

- Gazdaságfejlesztés: a vállalkozói környezet fennmaradásának és fejlődésének biztosítása, valamint a város fejlődéséhez szükséges stabil gazdasági alap megteremtése:
 - Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis (G1).
 - Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok (G2).
- Társadalom, emberi erőforrás: a lakosság hosszú távú társadalmi aktivitásának és jó életnívójának a fenntartása a városban és a járás többi településén egyaránt:
 - Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások (T1).
 - A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások (T2).
- Épített és természeti környezet: a Móron élő emberek életét és vállalkozások működését kiszolgáló és megkönnyítő környezet:
 - Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra (É1).
 - Energia- és környezethatékony, klímatudatos város (É2).
 - Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése (É3).

A stratégiai részcélok kapcsolódását a tervezési dimenziókhöz az alábbi ábra mutatja be:

1. ábra - FVS stratégiai célmátrix

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

Az egyes részcélokhoz kapcsolódó egyes fejlesztési területeket az alábbiakban foglaltuk össze:

- G1 - Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis:
 - Versenyképes vállalkozások fejlődésének segítése, infrastrukturális és területi bővítés biztosításával.
 - Jelenlegi K + F tevékenységek megerősítése fejlesztésének elősegítése.
 - Minőségi foglalkoztatás bővítésének segítése.
- G2 - Idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok:
 - Csábító turistacélpont legyen a város, vonzza az aktív turizmus képviselőit.
 - Borturizmus, a Móri Ezerjó széleskörű népszerűsítése.
 - A turisztikai vonzerőleltár infrastrukturális és tartalmi elemeinek fejlesztése:
 - a bor- és gasztronómiai turizmus,
 - az aktív (halász-, vadász-, lovas-, „bakancsos”-, kerékpáros) turizmus,
 - a vallás- kultúra- és épített örökség köré szerveződő turizmus,

- valamint a konferencia- és wellness turizmus.
- Turisztikai desztináció fejlesztése:
 - a turizmus - helyi TDM szervezetet középpontba helyező - szervezésének a fejlesztése, az összehangoltság, az együttműködés feltételeinek megteremtése, a turisztikai desztináció monitoring és kutatási rendszerének kialakítása és működtetése;
 - a külső kommunikáció fejlesztése, a turista-információs csatornák megerősítése, a desztinációs imázs egységesítése, erősítése;
 - a turizmus aktorai közti belső kommunikáció, a szolgáltatások minőségének javítása, a „vendégbarát” szemlélet előtérbe helyezése.
- T1 - Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások:
 - Fiatalodjon a város, a fiatalok megtartása és letelepítése:
 - oktatási intézmények fejlesztése, korszerűsítése,
 - humán erőforrás fejlesztése a helyi gazdaság igényeihez igazodóan.
 - Gondoskodás minden korosztályról, csecsemőtől az aggastyánig, aki vigyáz az itt élő lakosra és segít a szegregátumban élőknek a felzárkózásban:
 - szociális-egészségügyi ellátórendszer fejlesztése,
 - közművelődési és sportolási lehetőségek fejlesztése.
- T2 - A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások:
 - Jó közszolgálat a társadalom jó szolgálata, a járás jó közérzete.
 - Egészséges életmód lehetőségei a sportolás és rekreáció biztosítása.
 - A belváros fejlesztése.
 - Szociális érzékenység, segítség a hátrányos helyzetűeknek.
 - Szerethető település, szerkezeti kialakításának fejlesztése.
- É1 - Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra:
 - Fontos ipari centrumokkal való korszerű közúti összeköttetés biztosítása.
 - Helyi közlekedés és parkolás kulturált megoldása.
 - Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése.
- É2 - Energia - és környezethatékony, klímatudatos város:
 - Energiahatékony és klímatudatos város legyen.
 - Alternatív energiák felhasználása és energiatakarékosság az egész járást hassa át.
 - Óvja a természetet a hulladéktól.
- É3 - Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
 - Rendelkezzen olyan rendezési tervvel, amely hosszú távon biztosítja a hagyományok őrzése mellett a modern élet igényeinek megfelelő építészetet.
 - Építészet és városüzemeltetés harmóniája.

A stratégiai célrendszer területi vetületének bemutatása során figyelembevételre kerültek a várostérségi és a városon belüli, egyes városrészekhez kapcsolódó leképeződések is.

Mór Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája Megalapozó munkarész: Helyzetfeltárás és helyzetértékelés című dokumentum 3. Területi lehatárolás című fejezetében közigazgatási, agglomerációs, foglalkoztatási, funkcionális és a térségi szervezőerő szerint történt meg a **várostérségek** lehatárolása. A várostérségeket az alábbi táblázat mutatja be:

6. táblázat – Várostérségek lehatárolása

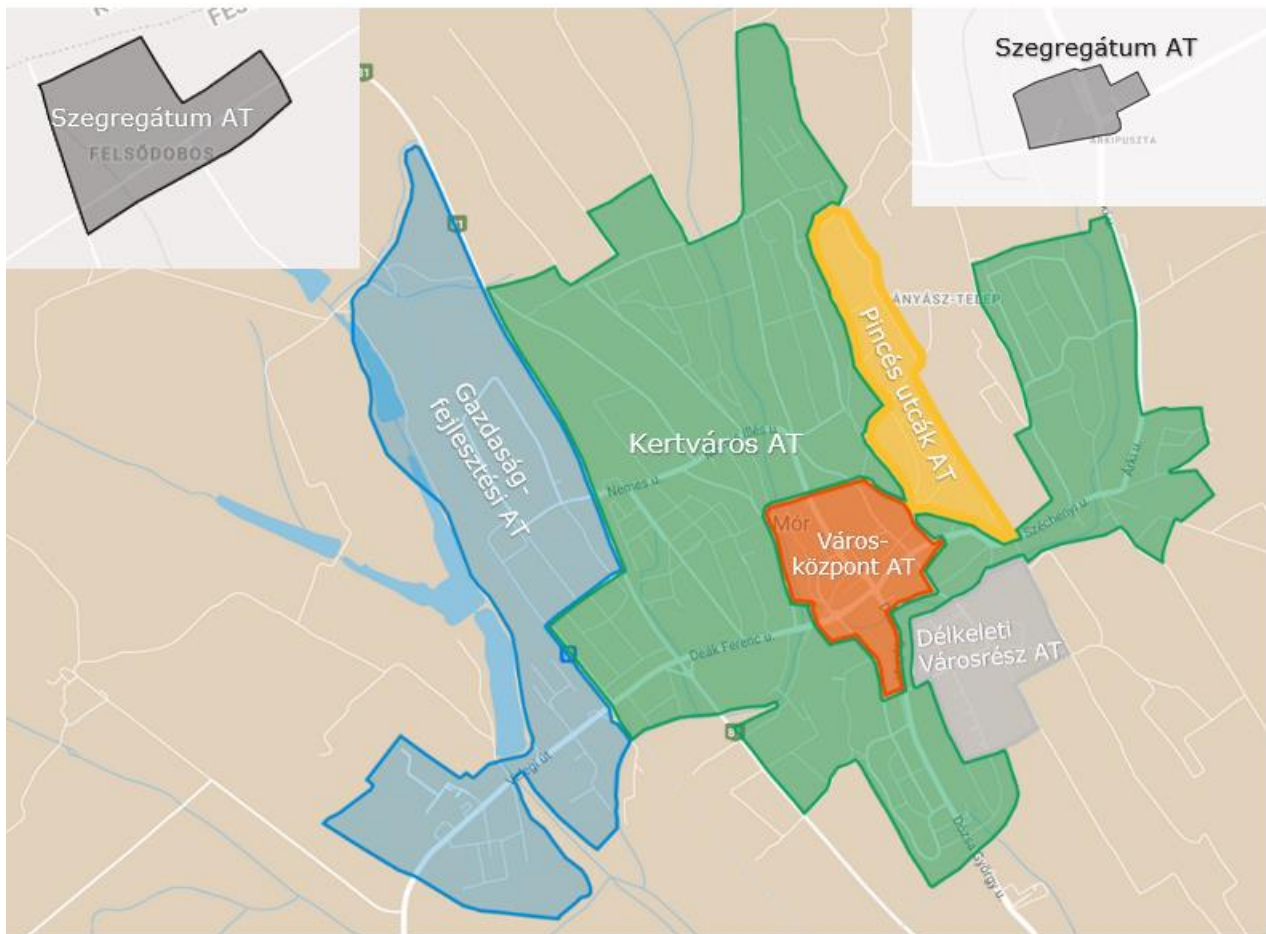
	Tényező	Város szerepe	Települések köre	Települések száma vagy felsorolása
A) kötött	közigazgatási egység	járasközpont	járás települései	<u>Mór és további 12 település:</u> Bakonycsernye, Balinka, Bodajk, Csákberény, Csókakő, Fehérvárcsurgó, Isztimér, Kincsesbánya, Magyaralmás, Nagyveleg, Pustavám, Söréd
B) Rugalmas	agglomerálódás	agglomerációs központ	azon települések köre, ahonnan a lakosok munkavégzés és szolgáltatások igénybevétele céljából Mórhoz kötődnek	<u>Móri agglomerációs központ (10 település):</u> Nagyveleg, Szápár, Bakonysárkány, Jásd, Pustavám, Súr, Aka, Bakonycsernye, Csetény és Csókakő
	foglalkoztatás	vonzáskörzet	az adott városba irányuló munkavégzési célú ingázás kibocsátó településeinek köre	<u>Móri foglalkoztatási vonzáskörzet (23 település):</u> Fejér megye: Mór, Pustavám, Csókakő, Nagyveleg, Bakonycsernye, Balinka, Bodajk Veszprém megye: Csetény, Bakonyháza, Jásd, Szápár Komárom-Esztergom megye: Súr, Csátka, Ácstesztér, Aka, Bakonysárkány, Bakonyszombathely, Réde, Bakonybánk, Kerékteleki, Ete, Ászár, Kisbér
	funkcionális	közműellátás	A Fejérvíz Kft. móri telephelye által kiszolgált települések: ivóvíz-ellátás és szennyvíz-	<u>12 település:</u> Bakonycsernye, Balinka, Bodajk, Csákberény, Csákvár, Csókakő, Gánt,

Tényező	Város szerepe	Települések köre	Települések száma vagy felsorolása
		elvezetés szolgáltatások	Jásd, Nagyveleg, Pusztavám, Söréd, Zámoly
		szolgáltató központ	8 település: Csákberény, Csókakő, Fehérvárcsurgó, Isztimér, Kincsesbánya, Magyaralmás Nagyveleg, Söréd
		szolgáltatói hálózati központ	<u>4 település:</u> Fehérvárcsurgó, Isztimér, Kincsesbánya, Magyaralmás
	térségi szervezőerő	borvidéki központ, Móri Borvidék TDM vezető települése, tájegységi (kistáji) központ	<u>18 település:</u> Bakonycsernye, Bakonysárkány, Balinka, Bodajk, Bodmér, Csákberény, Csákvár, Csetény, Csókakő, Fehérvárcsurgó, Gánt, Kincsesbánya, Moha, Nagyveleg, Pusztavám, Söréd, Várgesztes, Zámoly
fejlesztési cél alapon	a térségi fejlesztéseket koordináló önkormányzat	Koordináló szerepet nem tölt be, együttműködik a térségi fejlesztéseket koordináló partnerekkel az adott dimenziók mentén (közmu, turisztikai fejlesztések és szolgáltatások, beszállítói hálózatok).	-

Forrás: Saját szerkesztés

A **városrészek** alatt a jelen stratégia 5.2 Az akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása című fejezetében meghatározott akcióterületeket értjük. Az akcióterületeket az alábbi térképen mutatjuk be előzetesen:

2. ábra - Mór akcióterületi városrészei

Forrás: Google Maps, saját szerkesztés

3. ábra - Területi célmatrrix – városrészi és várostérségi összefüggések

Stratégiai célok	Gazdaságfejlesztés: a vállalkozói környezet fennmaradásának és fejlődésének biztosítása, valamint a város fejlődéséhez szükséges stabil gazdasági alap megteremtése.		Társadalom, emberi erőforrás: a lakosság hosszú távú társadalmi aktivitásának és jó életmódjának a fenntartása a városban és a járás többi településén egyaránt.		Épített és természeti környezet: a Mórban élő emberek életét és vállalkozásuk működését kiszolgáló és megkönnyítő környezet.		
Részcélok	G1 Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV - szektor, az innováció - vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	G2 Az ide látogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	T1 Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán szolgáltatások	T2 A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	É1 Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	É2 Energia - és környezethatékony, klímataudatos város	É3 Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
Várostérségi összefüggések	Móri agglomeráció / foglalkoztatási vonzáskörzet	Móri agglomeráció / foglalkoztatási vonzáskörzet / borvidék	Móri agglomeráció	Móri járás / agglomeráció / közműellátási körzet / szolgáltató körzet / szolgáltatói hálózati körzet	Móri járás / agglomeráció / foglalkoztatási vonzás - körzet / szolgáltató körzet	Móri járás / közmű - ellátási körzet / szolgáltató körzet	Móri közmű - ellátási körzet / szolgáltató körzet
Városrészi összefüggések	Belváros Ipari terület Délkeleti városrész	Belváros Pincés utcák Délkeleti városrész	Belváros Délkeleti városrész Szegregátum AT	Belváros Pincés utcák Délkeleti városrész Kertváros Szegregátum AT	Belváros Ipari terület Kertváros	Belváros Délkeleti városrész Kertváros Szegregátum AT	Belváros Ipari terület Délkeleti városrész Kertváros Szegregátum AT

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

2.3.

Reziliens város a stratégiai célrendszerben

A Foratóköny elemzés fejezetben felmért kockázatokhoz kapcsolódóan a stratégia az alábbi beavatkozásokat szükségességét fogalmazza meg:

7. táblázat - Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa – Prosperáló város

Adaptív forgatókönyv jelentős tényezői	Alacsony abszorpciós képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások
Általános gazdasági recesszió	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Infrastrukturális fejlesztések ▪ Helyi gazdaságfejlesztés ▪ Szabályozási környezet fejlesztése 		
Elégtelen oktatási-képzési szerkezet	Nem szükséges	Nem szükséges	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oktatásfejlesztés (pl.: képző- és innovációs központ létrehozása)
Egyoldalú gazdasági szerkezet kialakulása	Nem szükséges	Nem szükséges	Nem szükséges
Negatív gazdasági folyamatok	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Helyi gazdaságfejlesztés (pl.: helyi gazdaságfejlesztési alap létrehozása) 		
Elszívó hatás erősödése	Nem szükséges	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Helyi gazdaságfejlesztés 	
Forráshiány	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Helyi gazdaságfejlesztés (pl.: helyi gazdaságfejlesztési alap létrehozása; helyi gazdaságot érintő fejlesztési terv) 	Nem szükséges	Nem szükséges
A globális klímaváltozás begyűrűzése kedvezőtlen gazdasági folyamatokat indít el helyben	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Helyi gazdaságfejlesztés (pl.: magasabb hozzáadott értékű iparágak bevonása) 		
Iparterületek hiánya	Nem szükséges	Nem szükséges	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Helyi gazdaságfejlesztés (pl.: barnamezős területek gazdasági célú hasznosítása, munkaerő

Adaptív forgatókönyv jelentős tényezői	Alacsony abszorpciós képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások (lakhatási feltételeinek fejlesztése)

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

8. táblázat - Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa – Zöldülő város

Adaptív forgatókönyv jelentős tényezői	Alacsony abszorpciós képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások
A társadalmi modernizáció (a fogyasztói társadalom térnyerése, túlurbanizáció és zsúfoltság, elidegenedő társadalom, polarizálódó társadalom stb.) begyűrűzése gátolja a fenntarthatóság meghonosodását	<ul style="list-style-type: none"> Városi klímastratégia létrehozása 	Nem szükséges	<ul style="list-style-type: none"> Városi klímatudatosság növelése
Nem tud kialakulni a regionális energiaellátás, az országos hálózati függés, valamint a globális energiapiaci kitettség erősödik	<ul style="list-style-type: none"> Saját tulajdonú intézmények energetikai korszerűsítése Szabályozási környezet fejlesztése Helyi elektromos áramellátás lehetőségeinek megteremtése, ösztönzése 		Nem szükséges
A városi zöld menetrend nem tud lépést tartani a kihívásokkal és a globális zöldülési folyamatokkal	<ul style="list-style-type: none"> Városi zöld menetrend fejlesztése (adatbázisok további fejlesztése, irányítási rendszer bevonása, zöld felületi stratégia) Helyi közlekedés fejlesztése (tömegközlekedési eszközök zöld fejlesztése, parkolók és elektromos töltők) 		
Az ipari terjeszkedés miatt kevésbé lesz élhető a város (pl. zajterhelés nő) és nem tud az igényeknek megfelelő kellően zöld imázst kiépíteni	Nem szükséges	Nem szükséges	<ul style="list-style-type: none"> Városi zöld menetrend fejlesztése (zöld felületi stratégia)
A körforgásos gazdaság alacsony szinten stagnál	<ul style="list-style-type: none"> Körforgásos gazdaságot ösztönző stratégia 		

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

9. táblázat - Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa – Digitális város

Adaptív forgatókönyv jelentős tényezői	Alacsony abszorpciós képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások
A digitális infrastruktúra elmaradottsága	<ul style="list-style-type: none"> Közzolgáltatások fejlesztése (pl.: közzolgáltatások digitalizációjának további fejlesztése; közműhálózat fejlesztése) Közbiztonság fejlesztése 		
A lakosság, oktatás digitális felkészültsége alacsony	Nem szükséges	<ul style="list-style-type: none"> Digitális átállás menetrend létrehozása 	

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

10. táblázat - Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa – Megtartó város

Adaptív forgatókönyv jelentős tényezői	Alacsony abszorpciós képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások
A város lakosságára jellemző elvándorlási egyenleg további romlása következik be	<ul style="list-style-type: none"> Helyi közlekedés fejlesztése Városi zöld menetrend fejlesztése 	Nem szükséges	<ul style="list-style-type: none"> Helyi identitás fejlesztése (pl.: városi imázs kialakítása)
A városi vonzerő nem elégséges a kitűzött jövőkép eléréséhez	Nem szükséges	<ul style="list-style-type: none"> Helyi identitás fejlesztése Közzolgáltatások fejlesztése (pl.: egészségügy) Helyi közlekedés fejlesztése (pl.: kerékpáros útvonalak, várost más településekkel összekötő közlekedési útvonalat) 	

Adaptív forgatókönyv jelentős tényezői	Alacsony abszorpciós képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások
A gazdaság sérülékenysége akadályozza a város megtartóképességét	Nem szükséges	<ul style="list-style-type: none"> Helyi gazdaságfejlesztés (munkaerő lakhatási viszonyai, turizmusfejlesztés, barnamezős területek rehabilitációja) 	
A globális klímaváltozás begyűrűzése kedvezőtlen hatásokat fejt ki a város vonzerejére	<ul style="list-style-type: none"> Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv elkészítése és Települési Vízkárelhárítási Terv felülvizsgálata 		

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

11. táblázat - Városi rezilienciát fejlesztő lépések mátrixa – Kiszolgáló város

Adaptív forgatókönyv jelentős tényezői	Alacsony abszorpciós képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások
Az önkormányzati szolgáltatások fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> Közzolgáltatások fejlesztése Helyi gazdaságfejlesztés (munkaerő lakhatási lehetőségeinek biztosítása) 	Nem szükséges	Nem szükséges
A város élhetősége romlik a külső környezeti hatások által	<ul style="list-style-type: none"> Városi zöld menetrend fejlesztése (zöld felületi stratégia, klímavédelmi alap felállítása) 		

Adaptív forgatókönyv jelentős tényezői	Alacsony abszorpciós képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások
Forgalom növekedés	Nem szükséges	<ul style="list-style-type: none">Helyi közlekedés fejlesztése (elkerülőút, közösségi közlekedés fejlesztése)	Nem szükséges

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

A beavatkozásokat figyelembevéve a stratégia célrendszere a következőképpen helyezkedik el az öt tervezési dimenzióban:

4. ábra - A reziliens város a stratégiai célrendszerében

Tervezési dimenziók	Stratégiai részcélok						
	G1	G2	T1	T2	É1	É2	É3
Prosperáló város	X	X		X	X		
Zöldülő város	X		X		X	X	
Digitális város	X		X	X	X	X	
Megtartó város	X	X	X				X
Kiszolgáló város	X	X	X	X	X		X

Forrás: FVS útmutató alapján saját szerkesztés

2.3.1. Prosperáló város

A prosperáló város tervezési dimenzióhoz a következő stratégiai célok kapcsolódnak:

- Gazdaságfejlesztés: a vállalkozói környezet fennmaradásának és fejlődésének biztosítása, valamint a város fejlődéséhez szükséges stabil gazdasági alap megteremtése:
 - Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis (G1).
 - Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok (G2).
- Társadalom, emberi erőforrás: a lakosság hosszú távú társadalmi aktivitásának és jó életmódjának a fenntartása a városban és a járás többi településén egyaránt:
 - A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások (T2).

- Épített és természeti környezet: a Móron élő emberek életét és vállalkozások működését kiszolgáló és megkönnyítő környezet:
 - Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra (É1).

A helyi gazdaság humán erőforrás igényeinek kielégítésére fontos a gazdaság igényeihez igazodó munkaerő utánpótlás terén a vállalatok és a szakképző intézmények közötti kapcsolat erősítése. Ennek része a gyakorlat-orientált tudást biztosító duális szakképzés intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi kialakítása, valamint egy képző-és innovációs központ létrehozása a Vértességi Duna Járműipari Klaszterrel együttműködve.

Tekintettel arra, hogy az elmúlt években a munkaerőhiány következtében a városban is megjelentek a külföldi munkavállalók a helyi munkásszállók fejlesztése szükséges lakhatásuk biztosítása céljából.

Mór gazdasági diverzifikációjának alacsony mértéke, az autóipartól való függősége jelentős kockázatot és kitettséget hordoz magában. Cél a gazdasági szerkezet tudatos differenciálása érdekében a szoftv. iparágak (pl. turizmus) fejlesztése, jelentős innovációs tevékenységet folytató, magasabb hozzáadott értékű iparágak bevonása, befektetésösztönzés, valamint a szabályozási környezet pozitív változtatása és gazdasági infrastruktúra fejlesztés (iparterületek arányának növelése). Cél továbbá a vállalkozók körében az innovatív fejlesztések iránti igény támogatása a helyi gazdaságfejlesztés támogatásával hazai és európai uniós támogatási források bevonásával, további lehetőségként egy célzott alap létrehozásának megvizsgálása a helyi adóbevételekből (pl. IPA).

2.3.2. Zöldülő város

- Gazdaságfejlesztés: a vállalkozói környezet fennmaradásának és fejlődésének biztosítása, valamint a város fejlődéséhez szükséges stabil gazdasági alap megteremtése:
 - Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis (G1).
- Társadalom, emberi erőforrás: a lakosság hosszú távú társadalmi aktivitásának és jó életminőségének a fenntartása a városban és a járás többi településén egyaránt:
 - Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások (T1).
 - A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások (T2).
- Épített és természeti környezet: a Móron élő emberek életét és vállalkozások működését kiszolgáló és megkönnyítő környezet:
 - Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra (É1).

Móron jelenleg a körforgásos gazdaság elsősorban a helyi hulladékgazdálkodásban van jelen, amely területen az elmúlt években az elszállított hulladék mennyisége erősen csökkenő tendenciát mutatott, és az illegális hulladéklerakás problémát jelent. Ehhez kapcsolódóan és a körforgásos gazdaság egyéb területeken való bevezetéséhez cél a körforgásos gazdaság elterjedését segítő, ösztönző városi stratégia kidolgozása.

Az önkormányzat és intézményeinek energiagazdálkodásának optimalizálása, energiahatékonyságot támogató intézkedések kidolgozása, ezen belül kiemelt cél az önkormányzati tulajdonú közintézmények energetikai korszerűsítése. Cél a zöld átállás jegyében a helyi elektromos áramellátás lehetőségét megteremteni, ösztönözni (pl. napelempark területének biztosítása), valamint a helyi közlekedés zöldítése (pl. elektromos autóknak kijelölt parkolóhelyek, töltőállomások biztosítása). Cél továbbá egy városi klímastratégia kidolgozása, amely szemléletformálást nyújt, és ösztönzi a helyi társadalomban a fenntarthatóság, energiasemlegesség terjedését.

A város peremén elhelyezkedő Felsődobos és Árkipusztá esetében a közműszolgáltatás biztosítása.

2.3.3. Digitális város

- Gazdaságfejlesztés: a vállalkozói környezet fennmaradásának és fejlődésének biztosítása, valamint a város fejlődéséhez szükséges stabil gazdasági alap megteremtése:
 - Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis (G1).
- Társadalom, emberi erőforrás: a lakosság hosszú távú társadalmi aktivitásának és jó életnívójának a fenntartása a városban és a járás többi településén egyaránt:
 - Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások (T1).
 - A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások (T2).
- Épített és természeti környezet: a Móron élő emberek életét és vállalkozások működését kiszolgáló és megkönnyítő környezet:
 - Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra (É1).
 - Energia- és környezethatékony, klímatudatos város (É2).

A város kiemelt célja egy digitális átállás menetrend megfogalmazása.

Az 5G hálózathoz szükséges infrastruktúra a térségben egyik szolgáltatónál sem került még kiépítésre. Felsődobos és Alsódobos településrészekben csupán a legalacsonyabb sebességű internetszolgáltatás van jelen, ennek fejlesztése szükséges.

A közszolgáltatók esetében cél a hálózat teljeskörű szenzoros működtetésének kiépítése (online ügyintézés, mérőszensorok, távvezérlés stb.) a digitális ügyintézés és irányítás hatékony működésének támogatására. A város irányítási modelljében az adatalapú döntéshozatal nagyobb szerepet kap.

A közösségi közlekedésben cél az okos megoldások elterjesztése (pl. szenzoros forgalomirányítási rendszer, digitális menetrend) a helyi tömegközlekedésben is, valamint a tömegközlekedési eszközök fejlesztése (pl. helyi tömegközlekedés elektromos buszokkal).

A helyi szintű adatbázisok fejlesztése és bővítése hozzájárulhat a fejlesztések során a döntéselőkészítés folyamatához, segít a felmerülő problémák azonosításában (zöldfelület, épületfenntartás, közművesítettség stb.).

A helyi lakosoknak a lakossági kérdőívek alapján fontos a közbiztonság növelése, amihez a digitális megoldások bővítése nagymértékben hozzájárulhat (kamerarendszer, okos közlekedésirányító eszközök).

2.3.4. Megtartó város

- Gazdaságfejlesztés: a vállalkozói környezet fennmaradásának és fejlődésének biztosítása, valamint a város fejlődéséhez szükséges stabil gazdasági alap megteremtése:
 - Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis (G1).
 - Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok (G2).
- Társadalom, emberi erőforrás: a lakosság hosszú távú társadalmi aktivitásának és jó életnívójának a fenntartása a városban és a járás többi településén egyaránt:
 - Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások (T1).
- Épített és természeti környezet: a Móron élő emberek életét és vállalkozások működését kiszolgáló és megkönnyítő környezet:
 - Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése (É3).

Mór kiemelt célja a város munkaerő megtartó képességének növelése. A lakosság preferenciái szerinti fejlesztéseket szükséges végrehajtani a közszolgáltatások terén a jövőben is (iskola, egészségügy, szociális ellátás stb.), amihez rendszeres direkt kommunikációt szükséges folytatni a lakossággal.

Fontos megemlíteni az elmúlt években egyre inkább erősödő lakhatási problémák megjelenését, ami több korosztályt is érint, azonban a fiatal réteget jelentősebben. A település önkormányzata lakbértámogatás, szociális alapon kiutalt ingatlanok bérbeadásával igyekszik kezelni ezt a helyzetet a jövőben is.

A város vonzerejét növelhetik a különböző alternatív (pl. kerékpáros) közlekedési módokat támogató fejlesztések. Ennek kapcsán a város Kerékpárforgalmi Hálózati Terv elkészítését tervezi.

A demográfiai folyamattal szembeni ellenállóképességet növelheti továbbá egy a fiatalok számára (is) vonzó egységes városi imázs kialakítása, a helyi identitást meghatározó tényezők erősítése.

2.3.5. Kiszolgáló város

- Gazdaságfejlesztés: a vállalkozói környezet fennmaradásának és fejlődésének biztosítása, valamint a város fejlődéséhez szükséges stabil gazdasági alap megteremtése:
 - Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis (G1).

- Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok (G2).
- Társadalom, emberi erőforrás: a lakosság hosszú távú társadalmi aktivitásának és jó életnívójának a fenntartása a városban és a járás többi településén egyaránt:
 - Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások (T1).
 - A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások (T2).
- Épített és természeti környezet: a Mórban élő emberek életét és vállalkozások működését kiszolgáló és megkönnyítő környezet:
 - Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra (É1).
 - Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése (É3).

Mórban nagy kiterjedésű zöldfelületek vesznek körül a város magját, illetve a belvárosban jelentős, nagyobb méretű zöldterületek vannak kialakítva. Hősziget jelenség nem tapasztalható. A pozitív trend fennmaradásához szükséges további klímaálló fajok telepítése, valamint a város Zöldfelületi rendszer fejlesztési stratégia (Pl. ZIFFA) készítését tervezi, amelynek konzekvens végrehajtásával biztosítható a zöldterületekkel való minőségi gazdálkodás.

Fejér megye 2021-2027 Területfejlesztése programjában az országos szintű beruházások között megjelenik a 81. sz. főút gyorsforgalmi úttá fejlesztése Komárom – Mór – Székesfehérvár – Sárbozárd, mely jelentős gazdasági potenciált hordoz Mór számára. A 81. sz. főút a Mikes Kelemen utca és a Deák Ferenc utcai csomópontjánál magasság korlátos felüljáró van, aminek következtében a Balaton felől, vagy a Dunántúli észak-déli közlekedés miatt erre haladó kamionok a belváros felé kerülnek ki ezt a szakaszt, ami káros hatással van többek között a közbiztonságra, a belvárosi úthálózat minőségére és a lakosságot érintő zajterhelésre egyaránt. További fejlesztési lehetőség a 81. sz. főút elkerülő kiépítése, mely a helyi életminőség emelkedésének szempontjából jelentős (zajszennyezés, forgalom), valamint a kerékpárutak fejlesztése.

A Nyugati Ipari Park és a Velegi úti iparterület további fejlesztése és új területekkel való bővítése szükséges.

A városi rezilienciát növelheti további barnamezős területek gazdasági célú hasznosításának megvalósítása, melyek között több önkormányzati tulajdonú is megtalálható.

A jövőben az életminőség javítása és a szegregátum felszámolása érdekében szükséges ezen hiányosságok fejlesztése.

Fontos kiemelt cél továbbá a városi rekreációs terek és épített – főleg műemléki környezet – fejlesztése a város lakosságának jólétének fenntartása céljából.

2.4.

A stratégia összhangja más stratégiákkal

2.4.1. Városi szintű településfejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés

*Mór Város Településfejlesztési Konceptiója és
Mór Város Integrált Településfejlesztési stratégiája*

Tekintettel arra, hogy Mór Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája Mór Város Településfejlesztési Konceptióját és Mór Város Integrált Településfejlesztési stratégiáját alapul véve került kidolgozásra, stratégiai céljai, rész céljai megegyeznek, így azok külön nem kerülnek részletezésre, összehasonlításra.

Mór Város 2016-2021 időszakra szóló Sportkonceptiója

Mór Város 2016-2021 időszakra szóló Sportkonceptiójának 12. pontjában kifejti, hogy miként képzei el a város jövőképet. Ez az alábbi pillérekből tevődik össze:

- a gyermek- és ifjúsági sport fejlesztése, megszilárdítása,
- utánpótlás nevelés tehetségkutatás, tehetséggondozás,
- az érintett gyermekeknek gyógytestnevelés biztosítása,
- a fogyatékkal élők sportjának kiszélesítése,
- a sportlétesítmények gazdaságosabb kihasználása,
- a településen élők tudatának formálása, hogy igényük legyen egészségük megóvása érdekében az aktív mozgásra,
- aki sportolni szeretne, találja meg a lehetőségek széles választékából a számára legmegfelelőbbet,
- a sportlétesítmények állandó fejlesztése és a sportolni vágyók számára a minél jobb hozzáférés biztosítása.

Ezen pillérekhez szorosan illeszkedik a Mór FVS jövőképe, miszerint a cél az, hogy változatos sport és kulturális programkínálattal, valamint a szabadidő helyben való eltöltésének lehetőségeivel rendelkezzen a város. Ehhez pedig rész célként tűzte ki, hogy fejleszti a közművelődési és sportolási lehetőségeket, valamint, hogy biztosítja az egészséges életmód lehetőségeit, a sportolást és rekreációt.

2.4.2. Megyei szintű fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés

Fejér Megye Területfejlesztési Konceptió 2030

Fejér Megye Területfejlesztési Konceptió 2030 TOP-1.5.1-20-2020-00010 azonosítószámú, „A 2021-2027 tervezési időszak stratégiai szintű előkészítése Fejér megyében” c. projekt keretében került felülvizsgálatra 2021. március 31-én.

Az alábbi táblázatban összefoglalásra került, hogy Mór FVS stratégiai céljai hogyan, mely pontjain illeszkedik a megye területfejlesztési koncepciójának stratégiai céljaihoz.

12. táblázat – Fejér Megye Területfejlesztési Konceptió 2030 stratégiai céljai és Mór FVS stratégiai rész céljainak kapcsolata

Fejér Megye Területfejlesztési Konceptió 2030 stratégiai céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1 Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	G2 Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	T1 Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	T2 A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	É1 Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	É2 Energia- és környezethatékony, klímatudatos város	É3 Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
I.1 Helyi identitás és közösségek megerősítése			közművelődési és sportolási lehetőségek fejlesztése	egészséges életmód lehetőségei a sportolás és rekreáció biztosítása			
I.2 Népesség megtartása és munkaerő minőségi fejlesztése	minőségi foglalkoztatás bővítésének segítése		oktatási intézmények fejlesztése, korszerűsítése, humán erőforrás fejlesztése a helyi gazdaság igényeihez igazodóan, szociális-egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, közművelődési	egészséges életmód lehetőségei a sportolás és rekreáció biztosítása			

Fejér Megye Területfejlesztési Konceptió 2030 stratégiai céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1 Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	G2 Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	T1 Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	T2 A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	É1 Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	É2 Energia- és környezethatékony, klímatudatos város	É3 Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
I.3 Területi különbségek mérséklése, jobban összetartó, szociálisan érzékenyebb megye			és sportolási lehetőségek fejlesztése				
				szociális érzékenység, segítség a hátrányos helyzetűeknek	fontos ipari centrumokkal való korszerű közúti összeköttetés biztosítása, kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése		
II.1 Épített környezet, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése				szerethető település, szerkezeti kialakításának fejlesztése		energhatékony és klímatudatos város kialakítása, alternatív energiák felhasználása és energiatakarékosság az egész járásra kiterjedően	rendelkezzen olyan rendezési tervvel, amely hosszú távon biztosítja a hagyományok őrzése mellett a modern élet igényeinek

Fejér Megye Területfejlesztési Konceptió 2030 stratégiai céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1 Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	G2 Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	T1 Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	T2 A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	É1 Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	É2 Energia- és környezethatékony, klímatudatos város	É3 Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
II.2 Természetes környezet megőrzése és klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóság fejlesztése, zöldebb Fejér megye							megfelelő építészetet
						természet megóvása a hulladéktól	
III.1 Innováció és kutatás lehetőségeinek megteremtése, elősegítése, intelligens megye	versenyképes vállalkozások fejlesztésének segítése, jelenlegi K + F tevékenységek megerősítése fejlesztésének elősegítése, minőségi foglalkoztatás bővítésének segítése		oktatási intézmények fejlesztése, korszerűsítése				

Fejér Megye Területfejlesztési Konceptió 2030 stratégiai céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1 Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	G2 Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	T1 Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	T2 A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	É1 Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	É2 Energia- és környezethatékony, klímatudatos város	É3 Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
III.2 Gazdasági környezet fejlesztése		turisztikai vonzerőleltár infrastrukturális és tartalmi elemeinek fejlesztése			helyi közlekedés és parkolás kulturált megoldása	energiatakarékos és klímatudatos város kialakítása, alternatív energiák felhasználása és energiatakarékosság az egész járásra kiterjedően	

Forrás: Fejér Megye Területfejlesztési Konceptió 2030, saját szerkesztés

Szent István Fejlesztési Program, Fejér Megye Területfejlesztési Program 2021-2027

Fejér Megye Területfejlesztési Program egy olyan középtávú terveket tartalmazó dokumentáció, amely a Fejér Megye Területfejlesztési Konceptió céljainak és javaslatainak figyelembevételével készült el. A program ezek mentén jelöli ki a fejlesztési prioritásait és részletezi intézkedéseit, beavatkozási területeit, melyekhez az alábbi táblázat szerint illeszkedik a város FVS céljai.

13. táblázat - Szent István Fejlesztési Program, Fejér Megye Területfejlesztési Program 2021-2027 prioritásainak és Mór FVS stratégiai rész céljainak kapcsolata

Szent István Fejlesztési Program, Fejér Megye Területfejlesztési Program 2021-2027 prioritásai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1	G2	T1	T2	É1	É2	É3
	Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	Energia- és környezethatékony, klímataudatos város	Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
1. Társadalmi kohézió	minőségi foglalkoztatás bővítésének segítése, jelenlegi K + F tevékenységek megerősítése fejlesztésének elősegítése	csábító turistacélpont legyen a város	szociális-egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, a fiatalok megtartása és letelepítése	szociális érzékenység, segítség a hátrányos helyzetűeknek, egészséges életmód lehetőségei a sportolás és rekreáció biztosítása, jó közszolgáltat a társadalom jó szolgálata			
2. Munkerőpiacra való felkészítés	minőségi foglalkoztatás bővítésének segítése		humán erőforrás fejlesztése a helyi gazdaság igényeihez igazodóan		helyi közlekedés és parkolás kulturált megoldása		

Szent István Fejlesztési Program, Fejér Megye Területfejlesztési Program 2021-2027 prioritásai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1 Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	G2 Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	T1 Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	T2 A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	É1 Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	É2 Energia- és környezethatékony, klímataudatos város	É3 Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
3. Emberi erőforrások minőségi fejlesztése			oktatási intézmények fejlesztése, korszerűsítése, szociális-egészségügyi ellátórendszer fejlesztése				
4. Periférikus és vidéki térségek felzárkóztatása	versenyképes vállalkozások fejlődésének segítése, minőségi foglalkoztatás bővítésének segítése		gondoskodás minden korosztályról, csecsemőtől az aggastyánig, aki vigyáz az itt élő lakosra és segít a szegregátumban élőknek a felzárkózásban		helyi közlekedés fejlesztése, kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése		
5. Természeti környezet védelme		turisztikai vonzerőleltár infrastrukturális és tartalmi				természet megóvása a hulladéktól	

Szent István Fejlesztési Program, Fejér Megye Területfejlesztési Program 2021-2027 prioritásai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1	G2	T1	T2	É1	É2	É3
	Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	Az ide látogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	Energia- és környezethatékony, klímataudatos város	Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
		elemeinek fejlesztése, különös tekintettel a bor-, aktív- (halász-, vadász-, lovas-, „bakancsos”-, kerékpáros) turizmusra					
						energiahatékony és klímataudatos intézkedések, alternatív energiák felhasználása és energiatakarékosság	
6. Klímaváltozás hatásaival szembeni ellenállóság fokozása							
7. Települési épített környezet fejlesztése					helyi közlekedés megoldása		
8. Kulturális és történelmi örökségek ápolása		turisztikai vonzerőleltár infrastrukturális és tartalmi					hagyományok őrzése

Szent István Fejlesztési Program, Fejér Megye Területfejlesztési Program 2021-2027 prioritásai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1 Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	G2 Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	T1 Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	T2 A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	É1 Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	É2 Energia- és környezethatékony, klímataudatos város	É3 Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
9. Vállalkozások fejlődési lehetőségeinek biztosítása		elemeinek fejlesztése					
	versenyképes vállalkozások fejlődésének segítése, infrastrukturális és területi bővítés biztosításával				fontos ipari centrumokkal való korszerű közúti összeköttetés biztosítása		
	jelenlegi K + F tevékenységek megerősítése fejlesztésének elősegítése		humán erőforrás fejlesztése a helyi gazdaság igényeihez igazodóan				
	11. Székesfehérvár; Velencei-tó, Váli-völgy (Pannónia Szíve); Vértes és az előbbi térségekhez nem besorolható, a Budapest környéke turisztikai térséghez	turisztikai vonzerőleltár infrastrukturális és tartalmi elemeinek fejlesztése: bor- és gasztronómiai turizmus, az			kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése		

Szent István Fejlesztési Program, Fejér Megye Területfejlesztési Program 2021-2027 prioritásai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1 Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	G2 Az ide látogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	T1 Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	T2 A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	É1 Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	É2 Energia- és környezethatékony, klímátudatos város	É3 Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
tartozó Fejér megyei települések turisztikai fejlesztése (területi prioritás)		aktív (halász-, vadász-, lovas-, „bakancsos”-, kerékpáros) turizmus, a vallás- kultúra- és épített örökség köré szerveződő turizmus, valamint a konferencia- és wellness turizmus; turisztikai desztináció fejlesztése: turista-információs csatornák megerősítése, a desztinációs imázs egységesítése,					

Szent István Fejlesztési Program, Fejér Megye Területfejlesztési Program 2021-2027 prioritásai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1	G2	T1	T2	É1	É2	É3
	Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	Az ide látogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	Energia- és környezethatékony, klímataudatos város	Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
		erősítése, a szolgáltatások minőségének javítása					

Forrás: Szent István Fejlesztési Program, Fejér Megye Területfejlesztési Program 2021-2027, saját szerkesztés

Fejér Megye Előzetes Integrált Területi Program 2021-2027

Fejér Megye ITP három forrásfelhasználási módot állapított meg, melyek közül Mór városát a *Fenntartható városfejlesztés* célterület érinti közvetlenül. Ennek alapján a TOP Plusz forráskeretből 1,388 milliárd forintba jogosult. Mór Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának valamennyi stratégiai célja szorosan illeszkedik az ITP forrásfelhasználási módjához, amelyet a város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve (TVP) mutat be részletesen.

2.4.3. Országos szintű fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) meghatározza az ország hosszú távú jövőképét, valamint fejlesztéspolitikai céljait és elveit az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva.

Az OFTK jövőre vonatkozó tervei szerint Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz. Ennek a jövőképnek az eléréséhez négy pillért, átfogó célt tűztek ki, melyekhez az alábbiak szerint kapcsolódik Mór Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának céljai:

14. táblázat – OFTK átfogó céljai és Mór FVS stratégiai céljai közötti összefüggések

OFTK átfogó céljai	Mór FVS stratégiai céljai
Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés	Gazdaságfejlesztés: a vállalkozói környezet fennmaradásának és fejlődésének biztosítása, valamint a város fejlődéséhez szükséges stabil gazdasági alap megteremtése
Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom	Társadalom, emberi erőforrás: a lakosság hosszú távú társadalmi aktivitásának és jó életnívójának a fenntartása a városban és a járás többi településén egyaránt
Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	Épített és természeti környezet: a Móron élő emberek életét és vállalkozások működését kiszolgáló és megkönnyítő környezet
Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet	Épített és természeti környezet: a Móron élő emberek életét és vállalkozások működését kiszolgáló és megkönnyítő környezet

Forrás: Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, saját szerkesztés

15. táblázat - OFTK szakpolitikában érvényesítő és területi specifikus céljai és Mór FVS stratégiai rész céljainak kapcsolata

Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) szakpolitikákban érvényesítendő és területi specifikus céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1 Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	G2 Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	T1 Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	T2 A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	É1 Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	É2 Energia- és környezethatékony, klímatudatos város	É3 Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
Versenyképes, innovatív gazdaság, foglalkoztatás, KFI	minőségi foglalkoztatás bővítésének segítése, versenyképes vállalkozások fejlődésének segítése, K + F tevékenységek megerősítése fejlesztésének elősegítése				fontos ipari centrumokkal való korszerű közúti összeköttetés biztosítása		
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és - ellátás	versenyképes vállalkozások fejlődésének segítése		fiatalok megtartása és letelepipítése, humán erőforrás fejlesztése a helyi gazdaság				

Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) szakpolitikákban érvényesítendő és területi specifikus céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1	G2	T1	T2	É1	É2	É3
	Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	Energia- és környezethatékony, klímatudatos város	Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
			igényeihez igazodóan				
	Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság			szociális-egészségügyi ellátórendszer és sportolási lehetőségek fejlesztése			
Kreatív tudásalapú társadalom, piacképes készségek (oktatás, szakképzés)			oktatási intézmények fejlesztése, korszerűsítése, közművelődési és sportolási lehetőségek fejlesztése	egészséges életmód lehetőségei a sportolás és rekreáció biztosítása, segítség a hátrányos helyzetűeknek			
Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom		turisztikai vonzerőleltár infrastrukturális és tartalmi	közművelődési és sportolási lehetőségek fejlesztése	szociális érzékenység, segítség a hátrányos helyzetűeknek			hagyományok őrzése

Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció (OFTK) szakpolitikákban értékesítendő és területi specifikus céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1 Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	G2 Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	T1 Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán köszolgáltatások	T2 A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	É1 Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	É2 Energia- és környezethatékony, klímatudatos város	É3 Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
<p>A jó állam: a szolgáltató állam és a biztonság</p> <p>Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme</p> <p>Az ország makroregionális szerepének erősítése</p>		elemeinek fejlesztése					
				jó közszolgálat a társadalom jó szolgálat, a járás jó közérzete			hagyományok őrzése mellett a modern élet igényeinek megfelelő építészett
						energiatakarékos és klímatudatos város, alternatív energiák felhasználása és energiatakarékosság, környezet megővése a hulladéktól	

Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció (OFTK) szakpolitikákban érvényesítendő és területi specifikus céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1	G2	T1	T2	É1	É2	É3
	Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	Energia- és környezethatékony, klímátudatos város	Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat			fiatalodjon a város, a fiatalok megtartása és letelepítése, oktatási intézmények fejlesztése, korszerűsítése, szociális-egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, közművelődési és sportolási lehetőségek fejlesztése	belváros fejlesztése, szociális érzékenység, segítség a hátrányos helyzetűeknek, szerethető település, szerkezeti kialakításának fejlesztése	fontos ipari centrumokkal való korszerű közúti összeköttetés, helyi közlekedés és parkolás kulturált megoldása, kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	energhatékony és klímátudatos város	
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése							

Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) szakpolitikákban érvényesítendő és területi specifikus céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1	G2	T1	T2	É1	É2	É3
	Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	Energia- és környezethatékony, klímatudatos város	Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése		turisztikai vonzerőleltár infrastrukturális és tartalmi elemeinek fejlesztése; a turizmus - helyi TDM szervezetet középontba helyező - szervezésének a fejlesztése, az összehangoltság, az együttműködés feltételeinek megteremtése, a turisztikai desztináció monitoring és kutatási rendszerének			kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése		

Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció (OFTK) szakpolitikákban értékesítendő és területi specifikus céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1 Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	G2 Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	T1 Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	T2 A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	É1 Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	É2 Energia- és környezethatékony, klímataudatos város	É3 Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés		kialakítása és működtetése					
	versenyképes vállalkozások fejlődésének segítése, infrastrukturális és területi bővítés biztosításával, minőségi foglalkoztatás bővítésének segítése		oktatási intézmények fejlesztése, korszerűsítése, humán erőforrás fejlesztése a helyi gazdaság igényeihez igazodóan, szociális- egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, közművelődési és sportolási lehetőségek fejlesztése				

Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) szakpolitikákban érvényesítendő és területi specifikus céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1	G2	T1	T2	É1	É2	É3
	Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	Energia- és környezethatékony, klímatudatos város	Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása					fontos ipari centrumokkal való korszerű közúti összeköttetés biztosítása, kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése		

Forrás: Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, saját szerkesztés

Magyarország Nemzeti Energia- és Klímaterve

Magyarország Nemzeti Energia- és Klímatervének legfőbb célja, hogy az energiaszuverenitás és az energiabiztonság megerősítése, illetve az energiatermelés dekarbonizálása, amely kizárólag az atomenergia és a megújuló energia együttes alkalmazásával lehetséges. Mindez kifejezetten fontos Magyarország tekintetében, hiszen hagyományos energiahordozókban szegény országról beszélünk. Jelen energiaválságos helyzetben még nagyobb hangsúlyt kell fektetni a megújuló erőforrásokra alapozott fűtési/hűtési megoldások kialakítására.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia hozzájárul a fent nevezett célok eléréséhez, amely az *Épített és természeti környezet: a Móron élő emberek életét és vállalkozások működését kiszolgáló és megkönnyítő környezet* kialakítása célban jelenik meg, szorosabban pedig az alábbi részcélok kapcsolódnak hozzá:

- Energia- és környezethatékony, klímatudatos város (É2),
- Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése (É3).

Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030

A Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 egy olyan alapidokumentum, amely meghatározza az állami turizmusirányítás célrendszerét és eszközrendszerét 2030-ig. Feladata, hogy rövid-, közép- és hosszú távon definiálja az állam feladatait az ágazatban turisztikai szemléletváltás megalapozásával, a főbb beavatkozási pontok azonosításával és stratégiai célok kijelölésével. Illetve ezen felül a célok eléréséhez megfelelő eszközöket, forrást és intézményrendszert rendeljen.

16. táblázat – Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 stratégiai céljai és Mór FVS stratégiai rész céljainak kapcsolata

Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 stratégiai céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1	G2	T1	T2	É1	É2	É3
	Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	Energia- és környezethatékony, klímataudatos város	Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
A Kisfaludy turisztikai fejlesztési program		turisztikai vonzerőleltár infrastrukturális és tartalmi elemeinek fejlesztése			kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése		
Stratégiai márka-kommunikáció, célzott marketingkommunikációs kampányaktivitás és értékesítés		külső kommunikáció fejlesztése, a turista-információs csatornák megerősítése, a desztinációs imázs egységesítése, erősítése					

Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 stratégiai céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1	G2	T1	T2	É1	É2	É3
	Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	Energia- és környezethatékony, klímatudatos város	Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
	Elhivatott szakemberek, visszahívó vendégszeretet	a turizmus aktorai közti belső kommunikáció, a szolgáltatások minőségének javítása, a „vendégbarát” szemlélet előtérbe helyezése					
	Megbízható adatok, mérhető teljesítmény	turisztikai desztináció monitoring					
Transzparens, kiszámítható szabályozás és ösztönzés							
Iránymutatás és együttműködés							

Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 stratégiai céljai	Mór FVS stratégiai rész céljai						
	G1	G2	T1	T2	É1	É2	É3
	Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis	Az idelátogatókat vonzó környezet, magas színvonalú turisztikai szolgáltatások és programok	Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások	A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások	Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra	Energia- és környezethatékony, klímátudatos város	Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése
Identitás és kötődés							gazdag és megőrzendő építészeti örökség védelme

Forrás: Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030, saját szerkesztés

2.4.4. Az Európai Unió 2021-2027-es célkitűzéseivel való illeszkedés

17. táblázat – Európai Unió 2021-2027-es szakpolitikai céljai és Mór FVS stratégiai rész céljainak kapcsolata

EU szakpolitikai céljai 2021-2027	Mór FVS stratégiai rész céljai
Versenyképesebb és intelligensebb Európa megteremtése	G1 - Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis (Versenyképes vállalkozások fejlődésének segítése, infrastrukturális és területi bővítés biztosításával, K + F tevékenységek megerősítése, fejlesztésének elősegítése)
Zöldebb, karbonszegény és ellenálló Európa megteremtése	É2 - Energia - és környezethatékony, klímatudatos város (Energiahatékony és klímatudatos város, alternatív energiák felhasználása és energiatakarékosság az egész járásban, természet megóvása a hulladéktól)
Jobban összekapcsolt Európa megteremtése	É1 - Fejlett helyi és térségi közlekedési infrastruktúra
Szociálisabb és befogadóbb Európa megteremtése	T1 - Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások (gondoskodás minden korosztályról, oktatási intézmények, szociális-egészségügyi ellátórendszer, közművelődési és sportolási lehetőségek fejlesztése) T2 - A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások (szociális érzékenység, segítség a hátrányos helyzetűeknek, egészséges életmód lehetőségei a sportolás és rekreáció biztosítása)
Polgárokhoz közelebb álló Európa megteremtése	G1 - Diverzifikált gazdasági szerkezet, fejlett KKV-szektor, az innováció-vezérelt gazdaság igényeihez igazodó, helyi munkavállalói bázis T1 - Gondoskodó város, a lakosság igényeihez igazodó humán közszolgáltatások T2 - A térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások É2 - Energia - és környezethatékony, klímatudatos város É3 - Tradíciókon alapuló közösségi élet, az épített környezet fenntartható fejlesztése

Forrás: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete, saját szerkesztés